

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

ved R. J. Hansen.

1888-1913. Beretning om Dansk Smede- og
Maskinarbejderforbunds Odense Afdeling
gennem 25 Aar

Udgivet år og sted | Publication time and place: Odense : C. F. Clausens Bogtrykkeri, 1913

Fysiske størrelse | Physical extent:

46 s. :

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

1888 — 1913

BERETNING

OM

DANSK SMEDE- OG MASKINARBEJDER-

FORBUNDS

ODENSE AFDELING

GJENNEM 25 AAR

AF

R. J. HANSEN

H. B. CLAASSEN, BOKTRYKKER, ODENSE

1913

33 - 232^{d.} - 80

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 33 8°

1 1 33 0 8 02563 9

+ Rex

1888—1913

BERETNING

OM

DANSK SMEDE- OG MASKINARBEJDER-

FORBUNDS

ODENSE AFDELING

GENNEM 25 AAR

VED

R. J. HANSEN

1914. 1948

C. F. CLAUSENS BOGTRYKKERI, ODENSE

1913

1888-1889

BERETNING

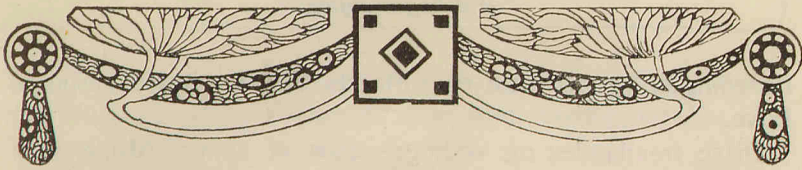
FOR
DE
LÆRERE I
DEN
HØJERE
KURSE

ODENSE ACADEMI

UDGIVET I 1889

W. H. HANSEN

Naar der i det følgende skal gøres et Forsøg paa at skildre Begivenhedernes Gang gennem de forløbne 25 Aar, kan det selvfølgelig hænde, at et og andet kommer med, som kunde været udeladt, medens paa den anden Side noget bliver glemt, som burde været nævnt, men Oplysningerne er helt igennem sparsomme nok, og især fra Foreningens første Periode, idet Papirerne fra hin Tid er gaaet tabt, hvorfor der tildels maa bygges paa den mundtlige Overlevering.

Allerede i 1883 var der efter Sigende gjort et Forsøg paa at stifte en Fagforening blandt Smedene i Odense, men Tiden var endnu ikke inde, og det blev ved Forsøget, — først 5 Aar efter blev Tanken realiseret.

Det i Avgust Maaned 1888 stiftede Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund havde til Formaal at samle alle Foreninger, indenfor Faget Landet over til Arbejde for fælles Interesser, og her i Odense vaagnede ogsaa Ønsket om at slutte sig hertil og Fredag den 2. November mødtes 7 Mand hos Restauratør *Andersen* i Kongensgade 52 og enedes om at stifte en Fagforening, hvorpaa de fik indkaldt til et offentligt Møde, som afholdtes den 25. samme Maaned paa Arbejderforeningens Sal i Overstræde med d'Hr. *Valdemar Olsen* og *N. P. Nielsen*, begge Medlemmer af det nystiftede Forbunds Hovedbestyrelse, som Talere.

Der var mødt en ret talrig Forsamling af Fagets Udøvere, for hvilken Talerne udviklede Grundene for Oprettelsen af en Fagforening, og i Tilslutning hertil talte *Chr. Caspersen* og *Søren Nielsen*, hvorefter 21 af de mødte indmeldte sig i

Foreningen og nedsatte et 3 Mands Udvalg til at udarbejde Love.

Disse fremlagdes og vedtoges paa et senere Møde, som ogsaa afholdtes hos *Andersen* i Kongensgade, hvor Foreningen først var tilhuse, og her valgtes *Caspersen* til Formand, *Søren Nielsen* til Næstformand og *P. Andersen* til Kasserer.

Det blev ogsaa disse Mænd, som i den første Tid utrættelig agiterede for Tilslutning blandt de paa den Tid ret uforstaaende Kolleger, som i Sandhed kunde trænge til at faa indført Forbedringer i deres Kaar.

Lønnen var paa den Tid almindeligvis fra 19 til 25 Øre pr. Time og det var kun de færreste, som naaede det højeste af disse Tal, ligesom Tillæg for Over- og Udearbejde var smaa, hvis det overhovedet gaves. — I saa Henseende var Odense ikke som i saa mange andre „første Sprøjte“.

De første skriftlige Optegnelser stammer fra Slutningen af Februar 1889. Man var da naaet til 28 Medlemmer og Regnskabet balancerede med 32 Kr. 10 Øre.

Til en Strejke paa Flensborg Skibsværft havde man begyndt at indsamle Bidrag, men da der samtidig udbrød Strejke blandt Nitterne paa Helsingør Skibsværft, sendtes det indsamlede Beløb dertil, rimeligvis gaaende ud fra, at man er „sine egne“ nærmest.

I April var *Søren Nielsen* og *Caspersen* i Nyborg for at søge en Afdeling oprettet der, hvilket imidlertid ikke lod sig gøre den Gang.

Det vedtoges at danne en Strejkekasse samt at yde Bidrag til Udsendelse af en Repræsentant for de danske Smede og Maskinarbejdere paa en Arbejderkongres i Paris, hvilket dog ikke blev til noget, da nævnte Kongres splittedes i to, hvorfor man paa Forbundets første Kongres, som afholdtes i København den 16.—17. Juni 1889, paa hvilken Odense repræsenteredes af *S. Nielsen*, enedes om ikke at sende nogen Delegeret herfra.

Paa vor Kongres behandledes tillige en Række Spørgsmaal af Interesse for Faget, bl. a. forelaa fra Aarhus Forslag om Oprettelse af Produktionsværksteder, hvilken Tanke man sympatiserede med uden dog at turde indlade sig derpaa.

Et Forslag om at danne en Rejse- og Understøttelseskasse henvistes til næste Kongres, som man vedtog at afholde i Odense 1891.

Til Støtte for de københavnske Snedkere, som var ude i en haard Lønkamp, blev der i Juni iværksat en Indsamling.

I Avgust sendtes Repræsentanter til Kolding for at stifte en Afdeling, og den 5. Oktober modtoges Meddelelse om, at Foreningen derovre var stiftet.

Chr. Caspersen.

Søren Nielsen.

P. Andersen.

Man drøfter, hvad der kan gøres for at faa Medlemmerne til at indfinde sig paa de maanedlige Medlemsmøder — et Thema, som har været behandlet utallige Gange siden —. Interessen har kun været ringe. Der stilledes Forslag om at agitere for Valgfondet til Fordel for Opstilling af en Arbejderkandidat til det forestaaende Valg; man havde i 1887 for første Gang opstillet en saadan — nuværende Borgmester *Jensen* — som da opnaaede 136 Stemmer.

Som det første Forsøg paa gennem Organisationen at forbedre Medlemmernes Kaar, blev der i Oktober Maaned rettet en Henvendelse til Fabrikant *Svendson* paa „Phønix“ om forskellige Forandringer, hvoraf Kravet om en Mindsteløn af 25 Øre pr. Time var det vigtigste.

Da Fabrikanten nægtede at inklade sig paa nogen som helst Forhandling, blev Arbejdet nedlagt den 22. Oktober og

ca. 30 Mand forlod Arbejdet, besjælede af Haabet om et gunstigt Udfald af dette, som de syntes, yderst berettigede Skridt, medens 4 Mand svigtede Kammeraterne og blev staaende, og desværre viste det sig ret hurtigt, at man havde undladt at regne med den ringe Forstaaelse af Organisationens Betydning, som endnu var herskende blandt saa mange af vore Fagfæller, hvilket førte til, at Fabrikken skaffede sig Arbejdskraft fra mange Steder, saaledes at den, om ikke fuldtud, dog saa nogenlunde holdtes gaaende.

Der gjordes fra de strejkendes Side meget for at hindre Tilgang; efter Datidens Brug udsattes Strejkeposter, der taltes med Strejkebryderne om det forkerte i deres Fremgangsmaade, uden at det dog frugtede stort. Fra andre Arbejders Side ydedes der Skruebrækkerne fortjent Foragt, og der udspandt sig smaa Skærmydster, naar disse om Aftenen blev „fulgt hjem“. Dette gav bl. a. Anledning til, at *S. Nielsen*, *O. Jørgensen* og *Lars Petersen* maatte afsone Bøder, som de blev idømt efter Angivelse af Brækkerne, som paastod at være bleven forulempede.

De fire Mand, som var bleven staaende, anlagde Sag imod Forbundets Forretningsfører, *Vald. Olsen*, som for en Artikel i Fagbladet om disse Herrer blev dømt til at betale 400 Kr. i Bøde og 60 Kr. i Sagsomkostninger, og det er forklarligt, at Uviljen mod dem ikke blev mindre efter dette.

Der forsøgte gennem „Social-Demokraten“ at hindre Tilgang, og offentlige Møder afholdtes baade her og i Nyborg, hvor Fabrikken havde et større Arbejde i Gang paa Lokomotivremissen; der indsamledes paa Lister og Kuponbøger Bidrag til de strejkende; blandt dem, som var ihærdige paa dette Omraade maa nævnes *Stolemager A. Petersen*, som ved sin Indsamling paa Byggepladser kom i Konflikt med Politiet og blev mulkteret herfor. Der var ikke saa langt til Mulkerne den Gang.

Snedkerne paa „Phønix“ gjorde fælles Sag med de strejkende, men trods alle Anstrængelser viste det sig at være umuligt at føre Blokaden igennem; der blev nedlagt Forbud mod at omtale Strejken i Fagbladet, og da der lidt efter lidt

samledes en hel Stab af Brækkere og de strejkende efterhaanden forlod Byen, hævedes Strejken i Juni 1890.

Paa Maskinværkstedet „*Bolbro*“ forbød Fabrikanten Svendene at være Medlem af Fagforeningen, og da Forholdene paa Grund af „*Phønix*“-Strejken var bleven saa daarlige, maatte man lade sig nøje med paa et Møde at vedtage en Protest mod dette Angreb paa Foreningsretten.

Paa en Generalforsamling i Oktober 89 møder man frem med Tanken om et Arbejderblad og vedtog at arbejde for Oprettelsen af et saadant i Erkendelsen af den store Betydning, det vilde have som Støtte i Kampen for vore Krav. Som karakteristisk for, hvad man den Gang forstod ved et offentligt Møde, kan anføres, at det indgaaende blev drøftet, først paa et Bestyrelsesmøde og senere paa en Generalforsamling, om man skulde tilstede Kvinder Adgang til et saadant Møde. Forslaget vedtoges.

Den 2. Marts 1890 valgtes Drejer *P. Larsen* til Kasserer i Stedet for *P. Andersen*, som rejste til Horsens, hvor han siden har opholdt sig og taget virksom Del i Foreningsarbejdet, i mange Aar som Kasserer, ligesom han i en Aarrække var valgt til Medlem af Byraadet der.

Den 21. Marts vedtoges det enstemmigt at anskaffe en Fane og at tilvejebringe Midlerne hertil ved en frivillig Indsamling med 50 Øre som første Bidrag og senere 25 Øre pr. Uge; det bestemtes med alle Stemmer mod to, at Fanen skulde være rød — blodrød, staar der med fremhævet Skrift i Forhandlingsreferatet. Denne Indsamling dreves med Kraft, og med et af Foreningen ydet Laan paa 30 Kr. som Forskud anskaffedes Fanen saa betids, at den kunde medtages ved den første Demonstration for 8 Timersdagen i Maj 1890, hvilket vedtoges paa Generalforsamlingen d. 25. April. Fanen kostede 200 Kr., og til Udsmykning af Fanestangen lavede *Chr. Caspersen* og Kobbersmed *Johannes Mazanti* en Regulator, som de skænkede til dette Brug; den er dog senere bleven erstattet af en lignende.

Til Fanebærer valgtes *H. E. Larsen* og han var paa nævnte Majdag nær kommen galt afsted, idet han trods Politiets Forbud begyndte at udfolde det nye Samlingsmærke.

Kontingentet, som hidtil havde været 10 Øre ugentlig, forhøjedes fra 31. April med 2 Øre pr. Uge.

18. August forelaa Indbydelse til at deltage i et Arbejdermøde i Horsens, hvilket man dog maatte afslaa paa Grund af manglende Midler.

Et Forslag om at optage Lærlinge var fremme, men udsattes, hvorimod 5 Kolleger fra Svendborg, som havde tilskrevet Afdelingen, optoges som Medlemmer.

I Resten af Aaret 1890 er der ikke forefaldet Ting af større Betydning; man holdt vel en Del Møder, hvor bl. a. det paa-tænkte Arbejderblad optog Sindene, men det blev jo ikke til Virkelighed den Gang.

I November valgtes *P. Petersen* til Kasserer og *P. Larsen* overtog Posten som Formand i Stedet for *Caspersen*, som forlod Byen, da det var umuligt for ham at faa Arbejde her og da et Forsøg paa at faa etableret eget Værksted, hvortil Foreningen ydede ham Støtte, ligeledes glippede.

I Fagbladene for November og December fremkom Forslag fra Hovedbestyrelsen om Oprettelse af en Rejse- og Understøttelseskasse for Forbundets Medlemmer samt et Forslag til Omordning af Arbejdsforholdene i Provinserne, Forslag, som Afdelingerne anmodedes om at tage Stilling til inden Kongressen, som skulde afholdes i Odense i Paaskedagene 1891.

Disse Forslag drøftedes indgaaende paa Møder i Begyndelsen af 91, og til Delegeret valgtes *P. Petersen*.

Den 27.—28. Marts afholdtes saa Forbundets 2. Kongres paa Salen i Overstræde, og det vedtoges her at oprette Rejse- og Understøttelseskassen, idet man indsaa, hvilken Betydning det vilde have som Middel til at knytte Medlemmerne fastere til Organisationen.

Fra Aarhus forelaa Forslag om at oprette en Begravelseskasse, og det vedtoges at overlade Hovedbestyrelsen at fremsætte Forslag herom paa næste Kongres.

Af stor Betydning var Vedtagelsen af det senere saakaldte „*Odense-Program*“, som gik ud paa, at fremtidig burde ingen Smed eller Maskinarbejder tage Arbejde for mindre Timeløn end 27 Øre i Provinsen og 30 Øre i København samt at søge

Arbejdstiden nedbragt til 10 Timer daglig i Stedet for $10\frac{1}{2}$, som da var det almindelige.

Ligeledes krævedes Over- og Natarbejde betalt med henholdsvis 50 og 100 pCt. og Timelønnen garanteret ved alt Akkordarbejde.

Der var paa Kongressen mødt 23 Delegerede foruden 5 Mand af Hovedbestyrelsen samt 3 udenlandske Gæster, dHr. *Diederich* fra Hamborg, *Björkman*, Stockholm, og *Lundblad*, Kristiania.

Sammen med disse fremmede Kolleger afholdtes efter Kongressens Slutning en international Konference, hvor man besluttede at arbejde hen til gensidig Understøttelse samt at virke for Afholdelse af en international Kongres for Smede og Maskinarbejdere, hvor dette og lignende Spørgsmaal kunde tages op til Forhandling.

Den hermed sluttede Kongres blev et Mærkepunkt i Forbundets Historie, og i den nærmest paafølgende Tid indlededes Landet over en lang Række Forhandlinger med Mestre og Fabrikanter om Gennemførelsen af de i *Odense-Programmet* indeholdte Krav, Forhandlinger, som affødte en Mængde mer eller mindre langvarige Konflikter, men som tillige bidrog til at samle Fagfællerne til Kamp for deres Interesser og bibragte dem Forstaaelsen af, at der kun gennem Sammenhold kunde opnaas Forbedringer.

I saa Henseende var ogsaa Oprettelsen af Rejse- og Understøttelseskassen et betydningsfuldt Hjælpemiddel, idet de unge Svende herigennem fik en Støtte, naar de, som Regel straks efter endt Læretid, skulde paa Valsen, og de ældre ligeledes kunde faa Hjælp under Arbejdsløshed uden at forlade den By, hvor de opholdt sig.

I Odense var Forholdene paa Grund af den uheldige Konflikt paa „Phønix“ mindre gunstige, saaledes at man heraf tog Anledning til paa en Generalforsamling 16. Maj 1891 at indskrænke Bestyrelsen til 5 Mand. *S. Nielsen* var da bleven valgt til Formand og Kontingentet blev forhøjet til 15 Øre pr. Uge.

I Juni afholdtes et større Møde med *Elias Petersen* fra Aarhus som Taler.

Fra Aarhus forelaa omtrent samtidig Indbydelse til at deltage i et jysk-fynsk Arbejderstævne i nævnte By den 12. Juli, hvilket man dog paa Grund af manglende Midler maatte undlade.

Fra Svendborg tilskreves Afdelingen, at man der mente at kunne danne en Afdeling paa 20 Medlemmer, og et Bestyrelsesmedlem var i den Anledning i Svendborg til et Møde den 9. September.

I denne Periode skiftede man til Stadighed Formand og Bestyrelse; blandt de Navne, som hyppigst gik igen, kan nævnes *S. Nielsen*, *P. Larsen*, *O. Jørgensen* og *P. Rosenkrantz*. *P. Petersen* blev stadig genvalgt til Kasserer.

Lokaleforholdene var paa de Tider ikke af bedste Art. Der var Tale om, at Fællesorganisationen skulde købe en Ejendom i Pjentedamsgade, men det blev ikke til noget, og man havnede omsider i Pogestræde hos Gæstgiver *Knudsen*; ogsaa her var Forholdene meget indskrænkede.

Den 22. August forelaa fra et Udvalg af Murere og Tømrere Opfordring til at slutte sig sammen om Dannelsen af et Aktiebageri for at kunne regulere de høje Brødpriser; dette vedtoges, og man tegnede en Aktie, som senere blev forøget.

17. Oktober valgtes *P. Rosenkrantz* til Formand og nye lokale Love vedtoges, bl. a. fastsattes Indskud til 50 Øre og det ugentlige Kontingent til 25 Øre. Den 22. November afholdtes Stiftelsesfest i Forsamlingslokalet.

I Forbindelse med Svendborg Afdeling forsøgtes det at oprette Afdelinger i Faaborg og Assens, uden at disse Bestræbelser dog synes at have haft Held med sig.

Der holdtes i det hele taget ikke saa faa Møder og drøftedes mange forskellige Ting, men det meste maatte atter opgives; man tumlede saaledes baade med Tanken om Sygekasse, Laanekasse, Faghuer og Emblemer; Bageriet og Arbejderbladet gik til Stadighed igen og den nyoprettede Rejsekasse gav ogsaa Stof til Omtale, idet Kasserer *Petersen* saa sig nødsaget til at standse Udbetaling af Rejsehjælp, da der ikke kom de fornødne Midler fra Hovedforbundet, og man gik saa vidt, at der paa et Medlemsmøde i Marts 92 blev

foreslaaet at sætte sig i Forbindelse med andre Afdelinger, som det var gaaet paa samme Maade, for ved en fælles Optræden at faa dette Misforhold ordnet, og da der fra Vejle, Horsens og Fredericia Afdelinger udtaltes Tilslutning hertil, uden at man dog kunde yde noget Bidrag, blev det paa Generalforsamlingen den 26. Marts besluttet at sende Kasserer *Petersen* til København paa Afdelingens Regning for at søge Forholdet med Rejsekassen ordnet, hvilket Hverv han udfyldte til Afdelingens Tilfredshed, og ved sin Tilbagekomst kunde han tillige oplyse, at *Hurup* den 1. April vilde fratræde som Formand for Forbundet, og at *H. P. Hansen* var valgt til at overtage Posten som Forretningsfører.

Hermed indledes en ny Periode i Forbundets Historie, idet *H. P. Hansen* var Manden, som med fast Haand tog fat paa at oparbejde Forbundet til at være medbestemmende om de Betingelser, hvorunder dets Medlemmer skulde arbejde, men det var jo ikke alle, der paa den Tid laa inde med den rette Forstaaelse af, hvor nødvendigt det var at samle sig *Midler* til Gennemførelsen af de Krav, som „Odense-Programmet“ havde opstillet, og da Odense Afdeling modtog Meddelelse om, at den skyldte 75 Kroner i Strejkebidrag, som forlangtes indbetalt, protesteredes under Henviisning til, at hvis der skulde paalignes faste ugentlige Bidrag, vilde det splitte Medlemmerne, og Enden herpaa blev, da Kravet fastholdtes, at Afdelingen lod sig slette af Forbundet og begyndte at agitere for Dannelsen af et jysk-fynsk Forbund, en Tanke som dog ikke lod sig realisere, og efter at Foreningen Resten af Aaret havde staaet alene, hvilket selvfølgelig ikke var heldigt, bøjedes det skilte atter mod hinanden, og Forbindelsen med Hovedforbundet genoprettedes paa et offentligt Møde for Smede og Maskinarbejdere, som afholdtes paa Salen i Overstræde, den 22. Januar 1893 med *H. P. Hansen* som Taler, og man besluttede atter at indtræde som en Afdeling under Forbundet.

Der indmeldte sig 33 Medlemmer, og Brødrene *Th. Petersen* og *P. Petersen* valgtes til henholdsvis Formand og Kasserer.

Der nedsattes et 10 Mands Udvalg til at agitere blandt Kollegerne rundt i Byen for at faa dem ind i Afdelingen.

Forslagene til den kommende Kongres behandledes paa flere Møder, og *P. Petersen* valgtes til Delegeret.

Kongressen afholdtes fra 31. Marts til 2. April 93 i Rømersgade 22, København, og beskæftigede sig hovedsagelig med Ændringer i Lovene og med Fastsættelse af enkelte Forandringer i Rejse- og Understøttelseskassens Vedtægter, som havde vist sig ønskelige.

Til en i Odense udbrudt Skomagerstrejke bevilgede Afdelingen 6 Kr. ugentlig, mod at Skomagerne paatog sig at lede Anvisningskontoret.

I Maj og Juni deltog man med Fanen i Maj- og Grundlovsfesterne, og til Udsmykning af Salen i Kongensgade 51, hvor de odenseanske Fagforeninger atter var til Huse, efter at Fællesforeningerne i Februar 93 havde købt denne Ejendom, anskaffedes, i Lighed med de øvrige Foreninger, et Skjold med Fagets Symboler.

Søndagen den 9. Juli afholdtes en Udflugt til Svendborg og den 6. August en Køretur til Vissenbjerg.

Paa Generalforsamlingen i Juli valgtes *Gustav Larsen* til Formand. Det meste, der behandledes, var mindre, lokale Sager, Understøttelse til forskellige Konflikter o. l.

Foreningen var en Tid naaet op til 46 Medlemmer, men i September er Antallet atter dalet til 26, og det var i det hele taget kun en lille Flok, som paa dette Tidspunkt blev ved at holde sammen paa Stumperne.

Den 24. November afholdtes en lille vellykket Stiftelsesfest, med Fællesspisning, i „Postgaarden“s Kælder.

I Begyndelsen af December trak det op til Konflikt mellem Formerne og *Nørrebros Støberi*, hvilken formodenlig gav Stødet til, at samtlige Smede paa nævnte Fabrik, 12 Mand ialt, indmeldte sig i Afdelingen.

Den 1. Marts 94 afgik Kasserer *Petersen* ved Døden og i Erkendelse af den aldrig trættede Interesse for Organisationen og som Tak for ihærdigt Arbejde for sine Kolleger, formede hans Jordefærd sig som en smuk Højtidelighed. Som Repræsentant for Hovedbestyrelsen var mødt *N. P. Nielsen*, ligesom de københavnske Afdelingers Faner var sendt herover og fulgte ham til Graven.

Som midlertidig Afløser overtog *H. Rasmussen* Kasserer-posten.

Paaskelørdag afholdtes Sammenkomst med Bal, hvorimod man vedtog ikke at deltage i en paatænkt Haandværkerfest.

I Marts udbrød Grovsmedestrejken i København og omtrent samtidig Strejker i Svendborg og Aalborg.

Svendborg Afdeling indviede den 29. April sin Fane, ved hvilken Lejlighed et Par af vore Medlemmer var tilstede.

Den 15. Juli afholdtes i Forbindelse med den fynske Arbejderfest et vellykket Fagmøde for Smedene, hvori deltog Medlemmer fra de forskellige fynske Byer. Paa Forslag af Formanden for Odense Afdeling, *P. Rosenkrantz*, nedsattes et Agitationsudvalg, for hvis Virksomhed nærmere Regler fastsattes. Endvidere vedtoges det, at Bestyrelserne for Svendborg og Odense Afdelinger skulde udarbejde et Opraab til alle Kolleger paa Fyn om at slutte sig til Forbundet. Flere andre Sager behandledes, bl. a. Tanken om Fremstilling af et Emblem, som skulde bæres af Medlemmerne ved festlige Lejligheder, disse Emblemer saas senere i adskillige Aar som Smedenes Kendingstegn, naar der holdtes Fest, og det er en Gengivelse af Emblemet, som altid findes foran enhver Annonce, som Afdelingen har i Bladet, naar der kaldes til Møde eller lignende.

Disse Emblemers Udseende og Indholdet af det omtalte Opraab drøftedes senere paa adskillige Møder. Af andre Ting var ogsaa Spørgsmaalet om Ansættelse af en fast politisk Agitator fremme; og blandt de foreslaede faldt de fleste Stemmer paa *Sundbo*. Til Støtte for det kommende Folketingsvalg indsamledes 2-Øres Bidrag paa Kuponbøger, og til Vedligeholdelse af Bygningen i Kongensgade vedtoges det at yde 1 Kr. pr. Medlem.

Den 6. Oktober 94 valgte Generalforsamlingen *R. H. Hansen* til Kasserer, en Stilling, han uafbrudt har beklædt siden da, og gennem dette lange Tidsrum har han styret Foreningens Pengesager og passet det vanskelige og ofte brydsomme Arbejde med Arbejdsanvisning og Udbetaling af Understøttelser, baade stedlige og til Rejsende, paa en saadan Maade, at

Medlemmerne stedse som Tegn paa deres Tillid har genvalgt ham med Akklamation.

Stiftelsesfesten det Aar afholdtes den 17. November i Forbindelse med en vellykket Aftenunderholdning, ledet og arrangeret af Drejer *P. Larsen*, der ogsaa ved flere Lejligheder optraadte som Foreningens Poet og da gerne digtede til Melodien „Peter Skøtt i Barndomsalder“.

Møderne i Begyndelsen af 95 var stærkt prægede af Spørgsmaalet om Optagelsen af Strejkebrydere fra Phønix og andre Steder og der var altid en livlig Meningsudveksling herom, da det faldt mange Medlemmer vanskeligt at se bort fra den Skade, disse Mennesker ved deres Optræden havde forvoldt Afdelingen. En Statistik over Arbejds- og Lønningsforhold tilsendtes Hovedbestyrelsen og de til Forbundets 4. Kongres fremsatte Forslag behandledes. Til Delegeret valgtes *P. Rosenkrantz*, som paa Generalforsamlingen den 23/3 ogsaa genvalgtes til Formand. Det vedtoges at støtte Forslaget om at forhøje Bidraget til Rejse- og Understøttelseskassen med 10 Øre ugentlig. Dette Forslag blev paa Kongressen ændret til 2 Øre mere ugentlig. Et andet Forslag herfra om, at ugifte Medlemmer, som blev i den By, hvor de var bleven arbejdsløse, og som Følge heraf ikke fik Understøttelse, skulde have Fristempel i indtil 2 Maaneder, blev forkastet.

Paa Kongressen blev iøvrigt vedtaget nærmere Regler for Dannelsen af et fast Strejkefond, en Foranstaltning, der hurtig skulde blive Brug for, idet Fabrikanterne i Aarhus den 29. Maj forelagde en Kontrakt, som de forlangte alle deres Arbejdere til at underskrive, og da dette ikke skete, blev 250 Mand udelukkede.

I denne Konflikt afsagdes en Voldgiftskendelse den 7. Juni til Gunst for Arbejderne, en Kendelse, som dHr. Fabrikanter dog ikke vilde bøje sig for, hvorfor Konflikten fortsattes, til en ny Voldgiftskendelse af 20. Juli afsluttede Lockouten efter 7 Ugers Forløb med endnu bedre Resultat for de Udelukkede. Afdelingen i Odense afholdt en Fest i Hunderup Skov med Gevinstskydning og Keglespil til Fordel for de Udelukkede, ligesom en af Stolemager *Jakobsen* forfattet Sang solgtes i samme Øjemed.

I Juli afholdtes Arbejderfest i Christianslund ved Nyborg, hvori flere af vore Medlemmer deltog med Fanen. Fra Aarhus forelaa i August Forslag om Oprettelse af et Anvisningskontor, hvilket dog efter gentagne Behandlinger forkastedes. Samme Maaned stillede paa *Nørrebros Støberi* Krav om Indførelse af forskellige Forbedringer, hvilket resulterede, i at Timelønnen forhøjedes med 2 Øre og Akkorderne med 5 til 20 Procent.

I Oktober oprettedes en Aftenskole med Tegneundervisning, som gaves af Fabrikant *Neckelmann*, hertil indtegnede sig 20 Medlemmer, som i Vinterens Løb dels indviedes i, dels opfriskede Bekendtskabet med, hvad Smede og Maskinarbejdere i saa Henseende havde praktisk Brug for.

9. November afholdtes den 7aarige Stiftelsesfest med Fællesspisning og Bal og et lille Panchesold ud paa Natten.

I Begyndelsen af 1896 var der Gæring i Sindene over hele Landet, der forhandlede overalt om Lønforbedringer, her i Odense fik Kakkellovnssmedene paa *Frederiksbroen* ved Forhandling deres Løn sat op fra 24 til 28 Øre i Timen samt Forbedringer for Over-, Ude- og Søndagsarbejde. Forholdene hos *Allerups Efterfølgere* og paa *Phønix* var ogsaa Genstand for Forhandling uden dog at afføde nogen Overenskomst.

Den 4. April afholdtes en udmærket besøgt Sammenkomst med Bal i Forsamlingsbygningen. Generalforsamlingen i April bevilgede 10 Kr. til de strejkende i Faxe Kalkbrud og tilsagde Sukkervarearbejderne Støtte, om de skulde komme i Konflikt.

Paa Forslag af *P. Rosenkrantz* dannedes en frivillig Strejkekasse med en ugentlig Indbetaling af 10 Øre, hvilket Beløb, under en eventuel Strejke eller Lock-out skulde komme Indskyderne tilgode.

Det nye Arbejderdagblad, som tænktes udgivet, tilsagde man sin varmeste Sympathi, det skulde være omtrent som Demokraten i Aarhus og Prisen blev 16 Øre ugentlig.

Den $\frac{4}{7}$ valgtes *Jens Pedersen* til Formand og Dagen efter, Søndagen den 5., afholdtes, i Forbindelse med den aarlige Arbejderfest, Fagmøde, hvor *O. H. Petersen* indledede Dis-

kussionen om Agitationen blandt Kollegerne paa Landet for at formaa dem til at slutte sig til Forbundet og til at stille Krav i Lighed med vore. Man vedtog at opfordre de politiske Foreninger til paa deres Landmøder at virke for, at samtlige faglærte Arbejdere tiltraadte deres respektive Fagforeninger i nærmeste By.

Af andre Spørgsmaal, som var fremme, kan nævnes, at man vedtog at søge oprettet Værkstedsklubber i alle fynske Afdelinger.

I Odense oprettedes saadanne Klubber paa et Møde den 3. September og har siden bestaaet paa alle større Værksteder. Som en Følge heraf vedtoges det at lade de hidtil afholdte Maanedsmøder bortfalde.

Et Forslag fra et Medlem om at indføre Mulktsystem for ikke at møde til Generalforsamlingerne, forkastedes. 4. Novbr. afholdtes et Møde, hvor *H. P. Hansen* var tilstede og talte om Forbundets Virksomhed og om Forslag, som vilde blive stillet til næste Kongres, bl. a. om Kontingentforhøjelse. Til en Anke over, at Hovedbestyrelsen havde nægtet Afdelingen her Tilladelse til at begynde en Konflikt for at opnaa bedre Lønvilkaar udtalte Forretningsføreren, at det ikke skulde ske næste Gang.

Den 29. November afholdtes 8-aarig Stiftelsesfest med Fællesspisning og Bal; Forretningsføreren for de stedlige samvirkende Fagforeninger, Stolemager *Jacobsen*, var indbudt som Taler og havde til Festen skrevet en munter Sang, som gjorde stor Lykke.

2. Juledag afholdtes for første Gang Juletræ for Medlemernes Børn alene; det havde tidligere været holdt i Fællesskab med de samvirkende Fagforeninger, men da Medlemsantallet paa dette Tidspunkt var vokset stærkt, blev Foreningen stor nok til at samles indbyrdes. Man var lige ved at ville nægte os Salen den nævnte Dag, men et Tilbud om, at vi saa vilde søge andre Lokaler, fik Sagen til at gaa i Orden og Festen afholdtes efter Bestemmelsen.

Hermed gled vi ind i Aaret 1897, som jo skulde blive et af Forbundets og i særlig Grad Odense Afdelings Mærkeaar. Det begyndte ret fredeligt med en Generalforsamling, hvor

det bl. a. vedtoges at give Kvinderne (Hustruer) Adgang til at overvære vore Møder, en Tilladelse, som dog kun blev benyttet i meget ringe Grad. Endvidere drøftedes Forslagene til den kommende Kongres, til hvilken *Jens Pedersen* og *P. Rosenkrantz* valgtes som Delegerede.

I Begyndelsen af Februar tilsendte Afdelingen Klejnsmedemestrene en Skrivelse, hvori fremsattes Forslag til en Overenskomst om Løn- og Arbejdsforhold paa Klejnsmedeværkstederne her i Byen.

Deltagerne i Klejnsmedestrejken fra 6. Marts til 9. April 1897.

I et herpaa følgende Udvalgmøde mellem Repræsentanter for begge Parter kom man ikke til Enighed, hvorfor Arbejdet den 6. Marts nedlagdes paa samtlige Klejnsmedeværksteder og først genoptoges den 9. April ved Indgaaelsen af en Overenskomst, der fastsatte 30 Øre som mindste Løn (det første Aar dog kun 28). Hittidige Lønninger paa 29—30 Øre forhøjedes med 2 à 3 Øre, Ekstrabetaling for Udearbejde, Søn-

dags- og Overarbejde og Timelønnen garanteret i Akkord, i alt væsentligt Odense-Programmet gennemført. En lignende Overenskomst afsluttedes med Cyklehandlerne og Reparatorerne uden Konflikt, medens det hos *Th. B. Thrige* medførte et Par Dages Strejke.

Under alt dette var det imidlertid trukket op til en Konflikt af betydelig større Omfang, idet nogle Forhandlinger mellem Fabrikanten og Svende i Aalborg om derværende Arbejdsforhold blev afbrudt, og den 16. Marts blev Halvdelen af samtlige paa Fabrikkerne i Provinserne beskæftigede Smede og Maskinarbejdere udelukkede, hvorpaa den anden Halvdel selv forlod Arbejdet for at gøre fælles Sag med deres Kammerater.

Paa en enkelt Fabrik i Odense, *M. P. Allerups Efterfølgere*, var dette dog ikke Tilfældet, idet man her havde saa mange uorganiserede Svende, at det lod sig gøre at smide Halvdelen ud og derigennem kun at ramme Fagforeningsmedlemmerne, og dette skabte saa et stort Antal Strejkebrydere, som blev staaende baade under denne og de senere følgende Lock-out'er, dem selv til liden Ære og til Skade for Kollegerne og for Højnelsen af vore Kaar i det hele taget.

Denne Lock-out sluttede den 31. Marts og blev saaledes ikke af lang Varighed, det havde kun været en lille Prøveballon, som brast, da den stødte paa Arbejdernes Sammenhold, som heldigvis gennemgaaende var upaaklageligt, men længe skulde det jo ikke vare, før Forsøget blev gentaget, og denne Gang med større Styrke.

Anledningen var, at der paa Fabrikker i Slagelse og Odense var bleven fremsat Lønkrav, som Fabrikanten kaldte Brud paa den nys afsluttede Overenskomst, og da disse Lønkrav blev afslaaede og Arbejdet som Følge deraf blev nedlagt paa nogle af Fabrikkerne Torsdag den 20. Maj — her i Odense paa *Phønix*, *Nørrebro* og *Frederiksbroens* Støberier og hos *Allerups Efterfølgere* — erklæredes den 9. Juni Lock-out i Jernindustrien hele Landet over, en Aktion, som Fabrikanten sikkert indlede de i det lønlige Haab, at det herved, om ikke for stedse, saa dog for lange Tider skulde lykkes dem at ramme en saadan Pæl gennem „Fagforeningsspøgel-

set", at det fik ondt ved at rejse sig igen— Forhaabninger, som dog blev gjort grundig til Skamme, idet Forliget af 8. September, som dannede Afslutningen paa den 3 Maaneders Kamp, ganske vist bød, at Arbejdet skulde genoptages paa de gamle Betingelser, men samtidig fastslog, at fremtidig kunde hverken gamle Akkordpriser forandres eller nye fastsættes, uden at vedkommende Arbejder maatte tages med paa Raad, og saafremt Enighed ikke opnaaedes, var Time-lønnen garanteret, ligesom en Arbejder, der stod i Enkeltakkord, ikke kunde afskediges, før hans Arbejde var færdigt.

Det blev endvidere fastsat, at ingen Fabrikant eller Værkfører mere maatte forlange at se de forhadte Arbejdssedler for at tage en Mand i Arbejde, og skønt det ikke udtrykkelig fastsloges, at der fremtidig skulde betales samme Løn for 60 Timers ugentlig Arbejde, som der hidtil var betalt for de gængse 63 Timer, var dette dog underforstaaet og blev i den kommende Tid, omend under nogen Modstand fra Fabrikanternes Side, ogsaa almindeligt overalt.

Nogle i Slutningen af Juli indledede Forhandlinger om Afslutning af Konflikten ved Voldgift paa Basis af, at Arbejdet først genoptoges, gav Anledning til, at man paa en Generalforsamling den 22. Juli vedtog en Henvendelse til Hovedbestyrelsen, i hvilken der i ret kraftige Vendinger protesteredes herimod, idet man af dyrekøbt Erfaring vidste, at naar Arbejdet først var genoptaget, vilde det være vanskeligt at gennemføre vore Krav, og man beklagede den paa Delegeretmødet den 2. Juli herom vedtagne Bestemmelse.

Paa et af de udelukkede næste Dag afholdt Møde vedtoges det at sende Repræsentanter til de Byer, som havde stemt mod Voldgift, for at enes om en Fællesoptræden, en Foranstaltning, som dog ikke førte til noget, og om hvis Betimelighed der vel ogsaa kunde rejses Tvivl. De omtalte Forhandlinger løb imidlertid ud i Sandet og Lock-out'en gik sin Gang, indtil der den 8. September blev afsluttet det omtalte Forlig, der jo i det store og hele maatte betegnes som en Sejr for Arbejderne.

Vedrørende Odense Afdeling var der imidlertid i Forligets § 3 indsat en Bestemmelse om, at Lønsatserne i Odense og

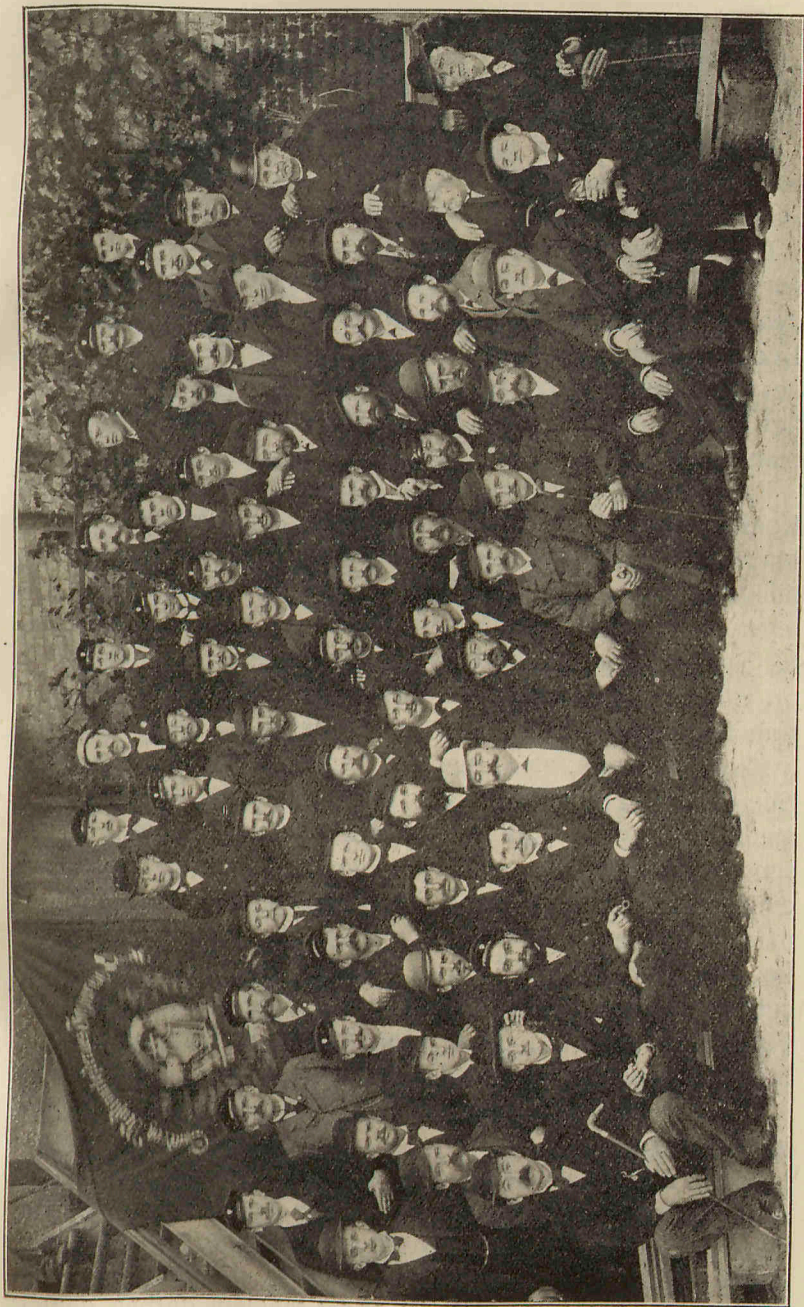
Slagelse skulde afgøres i Overensstemmelse med Voldgiftsreglerne for Provinserne, med tilbagevirkende Kraft fra 13. September. Voldgiftskendelsen afsagdes den 3. December af Opmanden *J. N. A. Madvig* og fyldte 11 Sider i Protokollen, men Resultatet lød i Korthed paa, at Timelønnen skulde paa de omhandlede Fabrikker forhøjes med saa stort et Beløb, som fremkom ved fra en Timeløn paa $30\frac{1}{6}$ Øre at drage den udfundne virkelige Gennemsnitsløn for hvert Værksted. Fra disse Bestemmelser skulde nogle af Fabrikkerne dog være berettigede at undtage ialt 4 hos dem beskæftigede ældre Arbejdere, som forud stod paa lave Lønninger. Der skulde ingen Forhøjelse af Akkordpriserne finde Sted.

I Pausen mellem de to Lock-out'er havde Forbundet i Dagene 15.—17. April afholdt sin 5. Kongres og her ordnet en Række indre Organisationsforhold, f. Eks. Oprettelsen af Anvisningskontorer. Et Forslag om at danne et Repræsentantskab forkastedes, hvorimod det vedtoges at forhøje Forbundscontingentet til 45 Øre ugentlig ligesom man godkendte Overenskomsten med „*Svenska Järn- och Metallarbetare-Förbundet*“ om Gensidighed under Konflikter.

Paa Grund af den stærke Tilvækst til Forbundet og det heraf følgende forøgede Arbejde, som efterhaanden var bleven uoverkommeligt for en enkelt Mand, vedtoges det at ansætte en Hovedkasserer, hvortil valgtes *Vald. Olsen*. Til Formand genvalgtes *H. P. Hansen* enstemmigt.

Som Afslutning paa Lock-out'en blev der foranstaltet en Udflugt til Stige og en Sammenkomst med Bal, og til Minde om den ufrivillige Arbejdsløshedsperiode blev der taget et større Gruppebillede af de udelukkede.

Paa Møderne i Resten af Aaret forefaldt ellers intet af større Betydning; det kan nævnes, at der den 12. November forelaa en Opfordring til i saa stort Antal som mulig at melde sig ind i „*Odense Smedelaug*“, en 400 Aar gammel Forening, som nu nærmest virkede som Sygekasse; denne Opfordring er ofte bleven gentaget med det Resultat, at Foreningen nu bestaar af lutter organiserede Medlemmer, og dens Fane deltager i alle Arbejderprocessioner sammen med Fagforeningens.

Gruppebillede af de udelukkede under Lock-out'en i 97.

I November afholdtes den aarlige Stiftelsesfest og 1898 begyndte som sædvanlig med Julefesten for Medlemmernes Børn.

Den 4. Februar 98 oprettedes en fast „Geskenk“-Kasse, hvortil hvert Medlem skulde yde 10 Øre ugentlig og hvoraf skulde udbetales 1 Kr. til hver tilrejsende Kollega.

Paa en Generalforsamling den 19. Februar var *H. P. Hansen* kommen tilstede og talte om Forbundets Stilling og om den afsluttede Lock-out. *Danielsen* og flere af de til jydsk Byer udsendte Medlemmer havde Ordet og hævdede, at det ikke havde været Afdelingens Mening at danne et særligt jydsk-fynsk Forbund, men kun at virke for vore, som man syntes, berettigede Krav.

Paa *Nørrebros Støberi* opstod i Begyndelsen af Marts en Konflikt, derved at Fabrikken gik over til at anvende Nikkelknopper til Døre paa Ovne og Komfurer. Disse Knopper havde tidligere alle været af Støbejern, men da man senere gik over til at bruge Porcelænsknopper, som gav mere Arbejde, fik Svendene gennemført en Extrabetaling herfor paa 3 Øre pr. Stk. Da saa senere de snoede Nikkelknopper fremkom, trak Fabrikanten uden videre dette Beløb fra Akkorden igen hvilket Svendene, saalænge det kun drejede sig om enkelte Stk., fandt sig i, men da alle Dørene skulde forsynes hermed, gjorde man Krav paa de 3 Øre, da Arbejdet var det samme som med Porcelænsknopperne. Da dette fastholdtes, endte det med, at 4 Mand blev afskedigede og erstattede med nogle unge Mennesker fra Landet, som man søgte at faa paa Kontrakt til 25 Øre i Timen. Da man tilmed boycottede de afskedigede Medlemmer, indberettedes Sagen til Fabrikantforeningen, og et Mæglingsmøde blev afholdt og bragte forsaavidt Sagen i Orden, men da man forlangte de 4 Mand genantaget, sagde *Hr. Brandt*: „Nej“, og der blev intet Forlig.

Som Følge heraf nedlagdes Arbejdet den 18. Marts, og Afdelingsformanden meddelte i „*Fyns Social Demokrat*“, at der var Strejke, hvorpaa *Brandt* nedlagde Forbud mod saadanne Meddelelser og forlangte 300 Kr. i Erstatning samt Sagens Omkostninger. Da et andet Medlem derpaa gentog

Meddelelsen, nedlagdes Forbud mod at Bladet optog nogen Meddelelse om Strejken og et Forsøg paa at faa det offentliggjort i „*Fyns Tidende*„ og „*Fyns Stiftstidende*“ mislykkedes, idet man end ikke for Betaling vilde optage noget desangaaende.

Strejken varede i 14 Dage og de strejkende, som ikke i Mellemtiden havde faaet andet Arbejde, genantoges. Prisen paa Arbejdet blev med nogle ubetydelige Ændringer, som den havde været hele Tiden for Porcelænsknopper.

Foreningen, som nu var i stadig og jævn Fremgang, talte den 9. April 182 Medlemmer og mødte til Majfesten det Aar med eget Musikkorps, en Ordning, som ved Grundlovsfesten og forresten ved alle Fester i de følgende Aar, ændredes til at man havde Musik fælles med en af de andre større Foreninger. I Løbet af Sommeren afholdtes med stor Tilslutning en Køretur til Hesbjerg og Langesø, og pr. Cykle foretog en Del Medlemmer i Juli en Agitationudflugt til forskellige omliggende Landsbyer for at hverve Medlemmer til Forbundet.

Den 17. Juli afholdes i Forbindelse med Arbejderfesten et Fagmøde med Taler af *H. P. Hansen*, *Chr. Rasmussen* og *A. Johansen*, Helsingør, *Samuelsen*, Aarhus m. fl. Det var særlig de da begyndende Forhandllinger om Minimallønnen, om Anvisningskontorer og Landagitation, hvorom der taltes.

Paa et Møde den $\frac{1}{8}$ valgtes *Danielsen* og *Jens Pedersen* til at rejse til Svendborg for ifølge Opfordring at deltage i et Møde der om Landagitationen, som man ser har dette Spørgsmaal i hin Periode været særlig stærkt fremme.

For at faa Medlemmerne til selv at tage fat paa at højne Lønnen vedtoges det paa et Møde i August at slette alle dem, som havde været Svend over 1 Aar og arbejdede under 30 Øre pr. Time, med Undtagelse af ældre og svagelige Folk, som ikke var fuldt arbejdsdygtige.

Samtidig besluttedes det fremtidig at betale Halvdelen af Kontingentet for de 2 ældre Medlemmer, som ved Voldgiftskendelsen var bleven sat paa en mindre Løn.

Den 1. Oktober 98 fratraadte *H. P. Hansen*, efter $6\frac{1}{2}$ Aars ihærdigt Arbejde, Stillingen som Forbundets Formand for at overtage en Plads som Redaktør af „Svendborg Social Demo-

krat.“ Som Tak for *Hansens* udmærkede Arbejde i Forbundets Tjeneste blev der ved en Afskedsfest i København overrakt ham en Erindringsgave samt 800 Kr., som var indsamlet blandt Medlemmerne, at anvende efter *Hansens* egen Bestemmelse.

Posten som Forbundets Formand overtoges midlertidig af Hovedkasserer *Vald. Olsen* indtil næste Kongres.

Med Fyrbødernes Fagforening blev der i Oktober truffet Aftale om, at naar der fremtidig blev Pladser ledige, skulde den forbyde sine Medlemmer at paatage sig Smedearbejde, til Gengæld skulde det være Smedene paa Fabrikkerne forbudt sammen med Smedearbejde at udføre Fyrbødergerning undtagen i Sygdomstilfælde, et Forhold, som netop da fandt Sted hos *Marius Knudsen*, og som havde givet Anledning til Klagen.

En Indsamling til en københavnsk Kollega *Hvistendahl*, som ved Ulykkestilfælde var bleven fuldstændig blind, indbragte 42 Kr. her i Afdelingen.

I Slutningen af 98 nedsattes et Udvalg til at forhandle med Grov- og Klejnsmedemestrene om Lønforbedringer, hvilket førte til, at *Vesterbros Vognfabrik* indgik paa at betale 2 Kr. mere pr. Uge, og *Jensen*, Graabrødrestræde, lagde til sine Svendes Løn, saa denne blev 30 Øre pr. Time samt de sædvanlige 50 og 100 % for Over- og Natarbejde, og efter en Del Forhandling afsluttedes Overenskomst med de øvrige Smedemestre om lignende Lønninger.

Fra Brøndborer *Marius Knudsen* modtoges i December en Forespørgsel, om man vilde tillade en af hans Svende at arbejde under 30 Øre pr. Time, da han ikke kunde fortjene saa meget, noget man for Konsekvensernes Skyld ikke kunde indlade sig paa.

Forholdene paa dette Værksted havde iøvrigt udviklet sig saaledes, at Svendene i Jan. 99 anmodede Bestyrelsen om Tilladelse til at stille Krav om højere Løn og en mere human Behandling. Dette tillodes, men *Knudsen* svarede, at da han nu havde indmeldt sig i Fabrikantforeningen, kunde man henvende sig til Jens Lange.

Efter at Hovedbestyrelsen havde givet sit Samtykke, ned-

lagdes Arbejdet den 20. Februar, og da det viste sig, at Arbejdsmændene blev benyttet til at lave Smedearbejde, blev der afholdt Møde sammen med deres Bestyrelse, som lovede at søge dette forhindret.

Denne Konflikt, som jo i Aarets Løb blev sat fuldstændig i Skygge af den senere opstaaede store Lock-out, endte først den 19. Marts 1900, og det lykkedes ikke at faa alle de strejkende ind igen. Den gav endvidere Anledning til, at Afdelingen maatte henvende sig først til et Repræsentantskabsmøde og senere til en Kongres for at faa et Beløb paa 194 Kr. refunderet, som den havde udbetalt til de 6 Mand i fortsat Strejkehjælp, noget man havde ment sig berettiget til, da det var paa Hovedbestyrelsens Forlangende, at Konflikten var bleven fortsat for at søge Kravet om de 33 Øre pr. Time som Mindsteløn gennemført.

At det gik som det gjorde, kan heller ikke undre, naar det betænkes, at *Knudsen* dengang beskæftigede 6 Svende, 14 Lærlige og 30 Arbejdsmænd, hvoraf mange i Tidens Løb af Svendene var bleven oplært i forskelligt Smedearbejde.

Paa Generalforsamlingen i Februar 99 valgtes *H. Andersen*, Frederiksbroen, til Formand. Forslagene til Kongressen behandledes paa flere Møder, og *Jens Pedersen* fremsatte Tanken om, at Hovedbestyrelsen skulde bestaa af Repræsentanter for København og Provinserne. Kongressen afholdtes i København 30. Marts til 2. April og *Jens Pedersen* og *L. Larsen* deltog herfra.

Vort Forslag blev ikke vedtaget, hvorimod der oprettedes et Repræsentantskab bestaaende af en Delegeret for hver Afdeling, som tæller over 20 Medlemmer, og uden hvis Samtykke Hovedbestyrelsen ikke kan indlade sig paa at lade en Lock-out indtræde eller afslutte og heller ikke behæfte Forbundet med Gæld. Det indkaldes hvert Aar i November Maaned og ellers med 48 Timers Varsel, naar Forholdene maatte kræve det.

Af andre Spørgsmaal, som var fremme paa Kongressen, kan nævnes en Debat om Lærlingeforholdet og om de ikke faglærte Arbejderes Indgriben i Faget, den afsluttedes med Vedtagelsen af en af *H. P. Hansen* stillet Resolution, som

udtalte, at man anerkendte, at den samfundsmæssige, storindustrielle Produktionsmaade ikke lod sig standse af lavsmæssige Indskrænkninger, hvorfor en Indskrænkning i Adgangen til at lære Faget ikke kunde anbefales, hvorimod man maatte kræve, at Uddannelsen blev forsvarlig. Med Hensyn til Arbejdsmændene paalagdes det Hovedbestyrelsen at træffe Aftaler med deres Bestyrelse om at faa draget Grænser for, hvad Arbejdsmændene maatte paatage sig, og Kongressen udtalte som sit Haab, at Arbejdsmændene maatte forstaa, sammen med os, at træffe Regler til Værn mod den kapitalistiske Udbygning.

De kontraktbundnes Forhold til Forbundet drøftedes ligeledes, og man vedtog ikke at stille sig hindrende for Indgaaelse af Kontrakt, naar der i denne fandtes en Bestemmelse om, at den hævedes i Tilfælde af Strejke eller Lock-out. Det vedtoges at kræve, at enhver, som under rolige, normale Forhold deltog i Arbejdet, skulde være Medlem af Forbundet, selv om han kaldtes Formand eller lignende.

Til Forbundets Formand valgtes *J. A. Hansen* og *Valdemar Olsen* genvalgtes til Hovedkasserer.

Beretning fra Kongressen aflagdes paa Generalforsamlingen i April, og det vedtoges derpaa at forhøje Kontingentet til 60 Øre ugentlig. Til Aktier i „Folkets Hus“ bevilgedes 100 Kr. og det oplystes, at Medlemmerne havde tegnet Aktier for et Beløb af 530 Kr.

Den 28. Maj afholdtes Generalforsamling, hvor man valgte *Jens Pedersen* til Medlem af det nystiftede Repræsentantskab. Der gaves Meddelelser angaaende Lock-ouden, som var udbrudt den 20. Maj og omfattede saa godt som alle Fag. Anledningen var denne Gang en Strid i Snedkerfaget, som Arbejdsgiverne ikke *vilde* have bilagt; der skulde laves en Konflikt, som kunde benyttes til at slaa vore Organisationer ned, en Hensigt, som dog lige saa lidt lykkedes denne som forrige Gang, Der paalignedes de Medlemmer, som stod i Arbejde, et ugentligt Bidrag af 3 Kr. 10 Øre.

Den 19. Juni aflagdes Beretning fra Repræsentantskabsmødet, som havde været afholdt i København den 12.; det var her bleven bestemt at nedsætte vor Understøttelse noget

af Hensyn til de øvrige Fag, som ikke fik nær saa meget udbetalt. Status var for øvrigt god.

Paa Generalforsamlingen den $\frac{6}{7}$ valgtes *Frederik Hansen* til Formand og der nedsattes et Udvalg til at revidere de lokale Love.

Den 5. September endte Lock-uten med et Resultat, som Arbejdsgiverne kunde have opnaaet langt tidligere, og Forliget, som dannede Afslutning paa den 3 Maaneders Kamp, fastslog det, man havde villet omstyrte, nemlig Arbejdernes Ret til at være medbestemmende om de Kaar, de skulde leve og arbejde under. For mange Arbejdere havde det vel været en drøj Tur, men Tiden læger alle Saar, og det er heller ikke lutter triste Minder, der haves fra denne Sommers paatvungne Uvirksomhed.

23. Oktober afholdtes et Møde, hvor *J. A. Hansen* var kommen tilstede og talte om Forliget af 5. September og om vor Stilling efter Lock-uten. Forholdene hos *Marius Knudsen* var ogsaa paa Tale i Anledning af, at Hovedbestyrelsen havde bestemt, at Understøttelsen skulde ophøre den 28. Oktober, hvilket *Jens Pedersen* betegnede som ukorrekt, saa længe Strejken ikke var bleven hævet eller erklæret for tabt.

Generalforsamlingen 31. Oktober vedtog at forhøje Kontingentet til 75 Øre ugentlig fra 1. Januar 1900. Den 11. November afholdtes Stiftelsesfest med Hovedbestyrelsesmedlem *V. Boesen* som Taler.

Fra Repræsentantskabsmødet aflagde *Danielsen* den 24. November Beretning og oplyste, at Sagerne fremtidig vilde blive udsendt 7 Dage før Mødets Afholdelse, for at Afdelingerne kunde tage Stilling til dem. Endvidere meddeltes, at der var gjort Skridt til en Omordning af vort Forhold til de samvirkende Fagforbund. Et Forslag om at forhøje Kontingentet til 1 Kr. ugentlig var ved Urafstemning forkastet med 400 Stemmers Majoritet.

Da det havde vist sig ønskeligt at skaffe sig et fast Lokale til Anvisningskontor, vedtoges det den 14. December at leje et saadant af Kasserer *R. Hansen* i Ejendommen Nørrebro 52, hvor det siden har været.

Hermed var det indholdsrige Aar tilende, der havde selv-

følgelig været mange Spørgsmaal fremme til Behandling paa Møderne, hvoriblandt det om de 33 Øre som Minimalløn havde givet Anledning til megen Diskussion, ligesom Overarbejdet havde foranlediget et Samarbejde med Arbejds-mændene for om muligt at begrænse samme.

De „kristelige“ havde ogsaa givet Stof til Omtale, idet enkelte af vore Medlemmer var tyede ind under denne „Organisation“, som jo ved flere Lejligheder rundt i Landet havde vist sin gode Vilje til at gaa paatværs af den Fremgangsmaade, Forbundet anbefalede.

Lignende Spørgsmaal beskæftigede man sig med paa de fleste Møder i Begyndelsen af 1900, og særlig Forholdene hos Marius Knudsen var ofte til Behandling.

Som Delegerede til den ekstraordinære Kongres, som afholdtes 24.—25. Marts, valgtes *Fr. Hansen* og *R. H. Hansen*, de aflagde Beretning den 27. Marts, som lød paa, at der var afsluttet Overenskomst med Arbejdsgiverne, hvorved ordnedes Forholdet med fastlønnede Formænd, Tillidsmandsinstitutionen oprettedes, om Legitimation og Minimalløn, denne fastsattes til 32 Øre, med det udtrykkelige Forbehold, at den ikke maatte benyttes til at trykke højere Lønninger.

Paa et Møde den 27. Marts forelaa Opfordring til Medlemmerne om at være behjælpelig med at oprette en Brændselsforsyning for Arbejderne ved at indbetale 1 Kr. til en Grundfond. Forretningen oprettedes, og har med stadig stigende Omsætning virket til stor Gavn for Arbejderne ved Indkøb af Brændsel.

I Slutningen af Maj indleddes en Agitation blandt Kollegerne paa „*Sydfynske Jernbaneværksted*“, hvorfra hidtil kun nogle faa havde været Medlemmer af Foreningen.

Paa Generalforsamlingen den 10. Juli valgtes *J. Andersen* til Formand, og den 15. samme Maaned holdtes Fagmøde sammen med Kollegaer fra de andre fynske Byer, som var kommen hertil i Anledning af Arbejderfesten.

J. A. Hansen talte om Forbundets Stilling i Øjeblikket og om Overenskomstens Indflydelse. Af andre Ting behandledes Lærlingspørgsmaalet, Anvisningskontorernes Ledelse og vor

Stilling til Oprettelse af Sygekasse indenfor Faget samt Forholdet mellem Faglærte og ikke Faglærte.

Paa Bestyrelsesmødet den 25. Juli vedtoges at blokere Møllebygger *Rasmussens* Værksted for Tilgang af vore Medlemmer, fordi han havde afskediget en Svend og antaget en uorganiseret for herved at slippe for at betale de 33 Øre i Timen. Det vedtoges fremtidig at afholde fælles Klubmøde en Gang hver Maaned.

I Anledning af at Fagets Lærlinge havde stiftet en Forening, anmodede de om et Laan paa 25 Kr. Det vedtoges at garantere for dette Beløb, og iøvrigt at støtte Lærlingene efter Evne. I denne Forbindelse oplystes det, at der nu paa *Marius Knudsens* Værksted arbejdede 2 — to — Svende og 17 — sytten — Lærlinge!

Fra Klubben i Kerteminde forelaa den 20. September en Skrivelse om, at man paa Jernstøberiet forsøgte at trykke Akkorderne; Formerne var holdt op, og Smedene vilde snart blive nødt til det samme af Mangel paa Støbegods. Formanden og Kassereren valgtes til at undersøge Sagen, og da en iværksat Forhandling ikke førte til Forlig, nedlagdes Arbejdet den 11. Oktober, hvilket varede til 9. November, paa hvilket Tidspunkt man enedes om, at Arbejdet skulde genoptages paa de gamle Betingelser, og at ingen maatte afskediges, saalænge der forhandlede om en ny Priskurant, hvilken Forhandling skulde være tilendebragt inden 1. Jan. 1901.

Paa Grund af den særlig store Arbejdsløshed denne Vinter iværksattes Indsamlinger, dels til Julegaver til Afdelingens arbejdsløse Medlemmer, dels til Samaritanen.

Paa et Møde den 4. Februar 1901 var *J. A. Hansen* tilstede og gav en Del Oplysninger om Forhandlinger, han nævnte Dag havde ført med Fabrikanterne om forskellige Klager, som herfra var indsendt til Hovedorganisationen. — *Hansen* omtalte endvidere en Statistik, som var udarbejdet over Lønninger i Faget og gav en Skildring af de Fordringer, som Forbundet agtede at stille til Fabrikanterne det Foraar.

Generalforsamlingen den 13. April vedtog, at alle Medlemmer, som har fyldt 60 Aar og uafbrudt havd e staaet i

Organisationen de sidste 5 Aar, kunde med Bestyrelsens Samtykke nøjes med at betale halvt Kontingent. Til Teknisk Skole vedtoges, at Foreningen skulde yde et aarligt Bidrag paa 5 Kr.

Kongresforslagene behandledes og som Delegerede valgtes Kassereren og *J. Andersen*.

Kongressen afholdtes i København den 27.—30. Juni, og her forelaa Meddelelse om, at Forbundet havde afsluttet Overenskomst med det norske Metalarbejderforbund om Gensidighed vedrørende Støtte under Strejker og Lock-out'er samt med Hensyn til Rejseunderstøttelse. Hovedbestyrelsen bemyndigedes til at afslutte lignende Aftaler med andre Lande.

Forslaget om en Hjælpekasse udsattes. Et af Odense Afdeling stillet Ændringsforslag om at ansætte en Sekretær, som skulde bistaa Formanden for Forbundet, vedtoges enstemmig. Til denne Post valgtes *Niels Lundby*.

Den 16. Juli valgtes *C. Chr. Larsen* til Formand for Afdelingen, samt til Repræsentant paa den skandinaviske Arbejderkongres, som afholdtes i København den 22.—24. Aug.

31. Juli nedsattes et Udvalg til at forberede en Aftenundervisning af teknisk Art for Medlemmer af Fagforeningen. Denne foregik under god Tilslutning i Løbet af den paafølgende Vinter i Klaragades gamle Pigeskole. Der undervistes 2 Aftener om Ugen i Tegning og Aritmetik. Afdelingen indkøbte en Del Tegnebestik og lignende, som overlodes de Deltagere, som ønskede det, at afdrage 50 Øre ugentlig.

En med Sukkerfabriken indledet Forhandling førte til, at vore Medlemmer derude fik deres Løn forhøjet med 2 Øre pr. Time. Der var ellers megen Arbejdsløshed det Aar, til dels foraarsaget ved, at Fyns Cykleværk havde standset sin Virksomhed. Der var Planer fremme om at overtage denne Fabrik og et Udvalg nedsattes til at undersøge Betingelserne herfor, men Sagen lod sig ikke realisere.

I Lighed med tidligere Aar afholdtes Stiftelsesfest og Juletræ og da Udgifterne hertil i Aarenes Løb var steget stærkt, vedtoges det fra 1. Marts 1902 at betale 10 Øre mere om Ugen i Kontingent til Afholdelse af saadanne Udgifter.

Et Forslag om Indførelse af et Mulktsystem, som skulde bevirke nogen større Tilslutning til Generalforsamlingerne, blev forkastet med 17 Stemmer mod 5! Afdelingen talte da over 200 Medlemmer, saa det var jo kun en ringe Procent, som mødte.

En Sag med Entreprenør *Monberg* ved Havneanlægget ordnedes saaledes, at Arbejderne vilde faa de gænske 50 og 100 Procent udbetalt for Over- og Natarbejde.

Den 29. Juni afholdtes Arbejderfest i Kerteminde, og mange af vore Medlemmer deltog. Klubben havde indbudt til Fagmøde og *J. A. Hansen* var mødt og talte om forskellige Forhold vedrørende den ny Overenskomst og om andre Sager fra det forløbne Aar.

Ellers forløb Aaret 1902 meget roligt, og der forefaldt intet nævneværdigt udover det almindelige daglige Foreningsarbejde.

19. Februar 1903 forelæa Meddelelse om, at der af et Udvalg herfra var stiftet en Klub med 5 Medlemmer i Assens. Et senere afholdt Møde gav nogen større Tilslutning, og en Forhandling indledes med Jernstøberiets Ejer om Forbedring af de ret tarvelige Lønninger.

3. April meddeltes at Forsamlingsbygningen, Kongensgade 51, skulde ombygges til Brug for „Fyns Social Demokrat“ m. m., hvorfor vi maatte have andet Lokale, indtil „Folkets Hus“ blev bygget. Det vedtoges at holde Møderne paa Komediehussalen.

Det aarlige Fagmøde med Tilslutning fra de øvrige fynske Byer holdtes Søndag den 12. Juli paa „National“. Forbundets Formand var tilstede og talte om Stillingen overfor Arbejdsgiverne og om den nys afholdte Kongres og dens Resultater. Han paaviste, at de fynske Jernfabrikanter stadig hævdede deres gamle Ry som de sløjeste Betalere indenfor Faget. Angaaende den i Sverig udbrudte Lock-out bad Formanden Kollegerne at betragte det som en Æressag af fuld Kraft at støtte vore svenske Fagfæller. Denne Lock-out varede 4 Uger.

Forbundets 9. Kongress afholdtes i København den 24.—27. Juni, og som Delegerede herfra mødte *C. Chr. Larsen* og

Kassereren. Paa Møder forud var Ændringsforslagene til Lovene behandlet, men hvad der særlig det Aar gav Stof til Diskussion, var Forbundets Forhold til den i Horsens etablerede Fabrik „Aurora“, og det samme gentog sig paa Kongressen, hvor det indgaaende drøftedes, hvad der burde foretages i denne Sag, som af mange forskellige Grunde var bleven os en kostbar Historie og tillige fra en enkelt Side blev benyttet til Angreb paa Forbundets Ledelse, hvis Handlemaade dog godkendtes af Kongressen, som nedsatte et 9 Mands Udvalg til at ordne „Aurora“s Forhold, saaledes at den ophævedes, naar de i Ordre værende Arbejder var fuldførte. Til Formand genvalgte Kongressen *J. A. Hansen* og til Hovedkasserer valgtes *A. Johansen* fra Helsingør.

Den 14. November afholdtes den aarlige Stiftelsesfest, og Dagen efter var der Møde, hvor *J. A. Hansen* var tilstede og talte om den nylig af Repræsentantskabet godkendte, fornyede Overenskomst af Januar 1902, som var bleven forlænget paa 2 Aar med 1 Øres Forhøjelse af Minimallønnen fra 1. Februar.

Endvidere førtes en Diskussion mellem *Fr. Hansen* og Formanden om „Aurora“, og *J. A. Hansen* skildrede, hvorledes dette Forhold var bleven ordnet, saaledes at Fabrikken var overgaaet til de københavnske Afdelinger, der vilde føre Foretagendet videre som et Slags Reparationsværksted.

Paa Generalforsamlingen den 21. Februar 1904 bevilgedes 10 Kr. ugentlig til Samaritanen, og et Medlem, som trods Afdelingslovenes Bydende nægtede at gaa med til Begravelse efter Tur og heller ikke vilde betale den herfor fastsatte Mulk, blev for et Aar udelukket fra Foreningens Møder og Sammenkomster.

Der rettedes paa Møderne i denne Tid en kraftig Opfordring til Medlemmerne om at tegne sig som Aktionærer i „Folkets Hus“, som var under Opførelse. Foreningen forlangte og fik gennemført, at de Svende, som var beskæftigede med Indlægning af Centralvarme i Bygningen, skulde være organiserede, hvilket ikke havde været Tilfældet, og tillige fremsattes en skarp Kritik af den Maade, hvorpaa vedkommende Smedemester havde ladet Tagkonstruktionerne udføre og Fejlene blev saa vidt gørligt rettet.

Bygningen, som ialt havde kostet 120,000 Kroner, indviedes ved en Højtidelighed Søndag den 11. September 1904.

Paa Generalforsamlingen den 6. Juli valgtes *L. Larsen* til Formand. Det vedtoges at lade lave et nyt Fanespjald (Regulator), da den gamle var bleven noget medtaget i Tidens Løb.

12. November afholdtes for første Gang Stiftelsesfest i det ny „Folkets Hus“.

Foreningsarbejdet havde iøvrigt gaaet sin jævne Gang i Aarets Løb; der var selvfølgelig adskillige Ting, som havde givet Anledning til Forhandling med Arbejdsgiverne, og en Del Mæglingsmøder var afholdte, hvor Uoverensstemmelserne drøftedes, bl. a. hos *Allerups Eftfl.* en Sag om et Gravelænder og om Anerkendelse af Tillidsmænd samt flere andre Spørgsmaal, som ordnedes med Hovedbestyrelsens Bistand.

1905 begyndte med det aarlige Juletræ for ca. 300 af Medlemmernes Børn. Sammen med Smedelavet afholdtes, i Lighed med de nærmest foregaaende Aar, Maskerade for begge Foreningers Medlemmer; af lignende Fester kan her nævnes de Andespil og Aftenunderholdninger med paafølgende Bal, som af og til var bleven foranstaltet, en Side af Foreningens Virksomhed, som ogsaa paa sin Vis bidrog til at samle Medlemmerne.

I April oprettedes en Spareforening indenfor Afdelingen, saaledes at der paa de forskellige Værksteder valgtes en Mand til at modtage smaa eller store Beløb, som saa indsattes i Sparekassen. Denne Forening, som bestaar endnu, har været meget benyttet til derigennem at indsamle Beløb til Husleje, Brændsel og til Julen eller lignende.

En Konflikt, som Støberiarbejdsmændene var kommen ud i, gav Anledning til nogen Meningsudveksling med disse om, hvad Arbejde Svendene maatte paatage sig, og man enedes om, at disse selvfølgelig havde Ret til at paatage sig Arbejder, som kunde siges at tilhøre Faget, som f. Eks. Smedehjælp og Borearbejde.

Den 18. April forelaa Meddelelse om, at 5 Mand var bleven smidt ud hos Plovfabrikant *Jakobsen* i Fraugde, fordi de ikke vilde gaa ind paa en Kontrakt med 14 Dages Opsigelse og 21 Øre i Timen. Vedkommende Medlemmer henholdt sig

til, at det tillod Fagforeningens Love ikke, og da *Jakobsen* hørte, at de var i Fagforeningen, blev han yderligere vred og nægtede at udbetale dem deres Overskud paa Akkorderne. De henvendte sig nu til Fagforeningen, og der blev forsøgt en Forhandling med *Jakobsen*, som dog intet vilde høre herom, hvorfor Arbejdet nedlagdes af ialt 16 Mand. En Avispolemik mellem *Jakobsen* og Afdelingsformanden førte til, at førstnævnte anlagde Sag og krævede ikke mindre end 5000 Kr. i Erstatning, en ordentlig Mundfuld i Betragtning af, at Fabrikanten selv hævdede, at han kunde faa Folk nok, og at Strejken ikke havde generet ham det mindste. Foreningen maatte antage juridisk Assistance, og der har i de forløbne 8 Aar været dokumenteret og ført Vidner, uden at Sagen endnu har fundet sin Afslutning, og Tilgangen til denne Arbejdsplads er stadig forbudt Forbundets Medlemmer, og mange har i Aarenes Løb meldt sig til Optagelse og fortrudt, at de, som oftest af Uvidenhed om Forholdene, havde taget Arbejde ved den Virksomhed.

Den 21.—24. Juni afholdt Forbundet sin 10. Kongres, hvortil Afdelingen denne Gang sendte 3 Delegerede, *C. Chr. Larsen*, *L. Larsen* og *R. J. Hansen*. Kongressen beskæftigede sig foruden med forskellige af Forholdene nødvendiggjorte Lovændringer, med den afsluttede Overenskomst, Minimallønnen og Lærlingeforholdene. Hovedbestyrelsen bemyndigedes til, naar Lejlighed gaves, at fremsætte Forslag til en Centralisation af Jern- og Metalarbejderorganisationer. Med Hensikts paa de sidste Aars store Arbejdsløshed vedtoges det at søge gennemført en Forkortelse af Arbejdstiden.

Et Forslag om Oprettelsen af en Sygekasse forkastedes, hvorimod man vedtog de Regler for Udbetaling af Begravelsseshjælp ved Medlemmers Dødsfald, som i alt væsentligt er gældende endnu.

Paa Fagmødet, som afholdtes i Juli sammen med Arbejderfesten, talte *J. A. Hansen* om Kongressens Resultater og om den store Lock-out, som var udbrudt i Sverrig. Da der paa Grund af den fremskredne Tid ikke kunde blive Lejlighed til Diskussion, vedtoges det, at fremtidige Fagmøder skulde

begynde saa betids, at Medlemmerne kunde faa Lejlighed til at tage Ordet til de Spørgsmaal, som var fremme.

Paa Generalforsamlingen den 17. Juli vedtoges et Forslag fra Klub 7 om at sætte sig i Forbindelse med de øvrige fynske Afdelinger for at kræve en Urafstemning iværksat angaaende Opsigelse af Overenskomsten, men da man fra Hovedbestyrelsens Side hævdede, at en saadan Afstemning vilde binde Ledelsen i Forhandlingerne om dette Spørgsmaal, og da der iøvrigt ikke havde været nogen særlig stærk Stemning herfor, lod man atter Kravet falde, og den 31. Oktober undertegnedes den af det nedsatte Udvalg indgaaede og af Repræsentantskabet godkendte Fornyelse af Januaroverenskomsten af 1902, som herved forlængedes til at gælde til 1. Februar 1911, og samtidig indeholdt de kendte Bestemmelser om Arbejdstidens Forkortelse i Vintermaanederne, medens der samtidig indtraadte en Forhøjelse af Minimallønnen til 34 Øre fra 1. Juli 1906 og til 35 Øre fra 1. Juli 1908.

I Anledning af at Formanden, *L. Larsen*, ønskede at fra-træde, og da der den paagældende Aften ingen vilde modtage Valg til denne Stilling, nedsattes et Udvalg til at søge en kvalificeret Mand, og paa en ekstraordinær Generalforsamling den 10. August foresloges det at vælge Maskinarbejder *Vilhelm Verner*, som efter nogen Overvejelse havde lovet at forsøge. Forsamlingen valgte enstemmig *Verner* til Formand, og Tiden har vist, at Valget faldt paa den rette, idet *Verner* siden da paa en rolig og støt Maade har ledet Foreningen fremad, saaledes at den nu tæller saagodtsom alt, hvad der findes af Smede i Odense.

Af andre Begivenheder i Aarets Løb kan nævnes den store Lock-out i Tekstilfaget, til hvilken Afdelingens Medlemmer ydede Bidrag, ligesom der til Lock-ouden i Sverrig var paalignet et ugentligt Extrakontingent paa 50 Øre.

Den 1. Oktober fejrede vor Kasserer under stor Opmærksomhed sit Sølvbryllup, og modtog i den Anledning fra Afdelingen en Lænestol, som hans Arbejde for Foreningen forresten ikke levner ham overdreven megen Tid til at benytte.

En Opgørelse af Afdelingens Medlemsantal viste, at dette ved Aarskiftet beløb sig til 254.

Aaret 1906 begyndte med, at *Formanden, Kassereren* og *R. J. Hansen* først i Januar var i *Allerup-Brobyværk* og holdt et Møde sammen med de derværende Kolleger, som derefter vedtog at danne en Klub under Odense Afdeling.

Som Hjælp til Oprettelsen af et Sangkor bestaaende af Medlemmer af Afdelingen bevilgedes, foruden en Del Materiale, 50 Kroner. Koret fik Navnet „*Regulatoren*“ og har i Aarenes Løb beredvillig ladet sig høre, baade ved Bryllup og Begravelse saa vel som ved festlige Sammenkomster, af hvilke Koret ogsaa selv har ladet afholde en Del og derved tildels overtaget denne Gren af Foreningens Virksomhed.

I Begyndelsen af Marts opstod der en kortvarig Konflikt med nogle Dages Arbejdsstandsning hos *Thomas B. Thrige*, foranlediget af forskellige Værkstedforhold, som man ønskede ændret; der blev særlig klaget over Retiraderne og over, at man vilde trykke Akkordpriserne. Sagen blev Genstand for Mægling og henvistes her til Timandsudvalget, som henstillede til Hr. Thrige at forhøje Timelønningerne og at indføre en fast Priskurant.

En gammel tilrejsende Kollega, *Frydenborg*, som var afgaaet ved Døden her, blev, da Familien ikke kunde opspørges, paa Afdelingens Bekostning jordet Søndag den 8. April og fulgtes til Graven af en stor Del af Foreningens Medlemmer, ligesom Afdelingen overtog Gravens Vedligeholdelse.

Den 24. Juni afholdtes Fagmøde i Nyborg med stor Tilslutning baade herfra og fra de øvrige fynske Afdelinger. Oprettelsen af en Alderdomskasse, Rejsemontørers Antagelse af Arbejdshjælp paa fremmed Sted, Landagitation m. m. drøftedes, og det vedtoges at anskaffe en Forhandlingsprotokol til Brug ved fremtidige Fagmøder.

Der meldte sig i denne Tid adskillige, som havde arbejdet paa Plovfabrikken i Fraugde og søgte Optagelse i Forbundet, hvorfor de, saafremt denne bevilgedes, maatte betale Bøder, hvilke Beløb senere anvendtes i veldædigt Øjemed til Støtte for Samaritanen o. l.

Til de nødlidende russiske Arbejdere indsamledes et Be-

løb af 69 Kr. blandt Medlemmerne. Denne Indsamling, der var iværksat som en Sympatitilkendegivelse overfor vore russiske Klassefæller, indbragte indenfor vort Fag ialt en samlet Sum af 4333 Kroner.

Klubben i *Allerup-Brobyværk* indledede i Marts 1907 en Aktion for at hæve Lønningerne til 30 Øre i Timen, ligesom man ønskede en Mand, der ikke vilde indtræde i Forbundet, fjernet. *Formanden* og *P. Pedersen* valgtes til at forhandle med Direktøren, og da dette ikke førte til noget Resultat, nedlagdes Arbejdet den 22. April og Arbejderne paa Selskabets anden Fabrik i *Ørbæk* erklærede sig villige til ogsaa at standse, saafremt de blev forlangt til at udføre noget af Arbejdet fra *Allerup-Brobyværk*. Ved en fornyet Forhandling den 4. Maj bilagdes Striden, og den omstridte Mand blev gjort til Værkfører og slap paa den Maade for at melde sig i Forbundet.

23. Juni afholdtes Fagmøde sammen med andre fynske Kolleger, som trods daarligt Vejr havde indfundet sig til det aarlige Arbejderstævne. Medlem af Hovedbestyrelsen, *Otto Smith* talte om Fagmødernes Betydning og om Forbundets Stilling, dels med Hensyn til Arbejdsgiverne, dels om dets pekuniære Status. *V. Verner* aflagde Beretning om det af de fynske Afdelinger nedsatte Agitationsudvalgs Arbejde, og i en paafølgende Diskussion sluttede Deltagerne sig til Tanken om Udsendelsen af særlige Opraab til Fagfæller paa Landet og i Byernes Smaaværksteder. Til Slut førtes nogen Diskussion om Dannelsen af Industriforbund, hvorefter man deltog i Processionen til „Sorgenfri“.

Paa Anmodning fra Kolleger paa *Sydfynske Jernbanes Værksted* afholdtes et Møde med det Resultat, at der blev dannet en Klub for Arbejderne derfra, i hvilken der samtidig indmeldtes 15 Mand.

I Avgust vedtoges det at opsige Overenskomsten med Smedemestrene, og et 5 Mands Udvalg nedsattes til at arbejde videre i Sagen, hvilket førte til Afslutning af en ny Overenskomst den 19. Oktober, hvori indeholdes adskillige Forbedringer, bl. a. Afskaffelse af Kost- og Logisystemet.

I Aarets Løb fik vore Medlemmer paa de fleste Fabrikker

deres Lønninger forhøjede dels med og dels uden Afholdelse af Mæglingsmøder.

Paa „Sydfynske“s Værksteder blev i Begyndelsen af 1908 en Del Kolleger opsagt fra deres „faste“ Pladser som Svar paa en Anmodning om Forbedringer i deres Kaar, og som Følge heraf nedlagdes Arbejdet den 7. Februar, hvorpaa der paa Selskabets Foranledning optoges en Forhandling, ved hvilken man enedes om følgende:

- 1) Arbejdet paabegyndes Lørdagen den 15. Februar af samtlige Arbejdere.
- 2) Samtlige Arbejdere bibeholder deres tidligere Rettigheder, ligesom de bevarer de Goder, Selskabet hidtil har budt i Form af Fribefordring, 1 Uges Sommerferie med Løn, samt Pension.
- 3) De for Jernindustrien i Danmark gældende Overenskomster af Januar 1902 og Oktober 1905 samt Fælles-Værkstedesregler af Februar 1903 bliver i Fremtiden gældende mellem det sydfynske Jernbaneselskab og de hos dette beskæftigede Smede og Maskinarbejdere.
- 4) Timelønningerne for de hos Selskabet for Tiden beskæftigede Arbejdere forhøjes straks, saaledes at Gennemsnitslønnen for alle 34 Arbejdere stiger fra 35,6 Øre til 39,44.
- 5) Fremtidig Uenighed af faglig Karakter, som maatte opstaa mellem Selskabet og dets Smede og Maskinarbejdere, og som ikke lader sig ordne mellem Værkstedsledelsen og Tillidsmanden ved direkte Forhandling, skal gøres til Genstand for Forhandling mellem Selskabet og Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund. Uden at saadan Forhandling er foretaget, maa Arbejdsstandsning af nogen Art fra nogen af Parternes Side ikke finde Sted.
- 6) Nærværende Overenskomst er gældende til 1. Maj 1911 og kan til den Tid samt til enhver efterfølgende 1. Maj opsiges med 3 Maaneders Varsel af en af Parterne.

For Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund:
J. A. Hansen.

For den lokale Afdeling af Forbundet:
J. Vilh. Werner.

For Værkstedsklubben:
H. L. Larsen.

For det sydfynske Jernbaneselskab:
Kjer. J. C. Milling.

Paa Maskinfabrikken „Bolbro“, hvis Arbejdere hidtil havde holdt sig passive, stiftede i April en Klub paa 11 Medlemmer.

I Dagene 1.—4. Juli afholdtes Forbundets 11. Kongres, som i Anledning af den opnaaede Statsanerkendelse af Ar-

bejdsløshedskassen var delt i 2 Afsnit, nemlig den sædvanlige Kongres, som behandlede en Række Ændringer til Lovene, hvoraf kan nævnes, at der fremtidig skulde udbetales 50 Kr. i Begravelseshjælp, naar et Medlem, der havde mindst 1 Aars Medlemsret, mistede sin Hustru.

Kongressens 2. Afsnit var det i Loven paabudte Delegeretmøde for Arbejdsløshedskassen, paa hvilket man bl. andet forhøjede Understøttelsesdagenses Antal fra 70 til 80 og de 35 Dage med forhøjet Understøttelse til 40. Som Delegerede mødte *Verner, L. Larsen* og *Mar. Petersen*.

I August forelaa en Klage fra københavnske Tømrere over, at Svende fra „*Phønix*“ udførte Opstillingsarbejde paa Københavns ny Personbanegaard for langt ringere Betaling, end den, Tømrerne plejede at faa for lignende Arbejde. Dette førte til en Forhandling med Fabrikken, og samtidig rejstes Krav om en gennemgaaende Forhøjelse af Lønningerne paa „*Phønix*“, og efter Behandling i Mæglingssmøde og Timandsudvalg afgjordes Sagen saaledes, at der blev givet et gennemsnitlig Tillæg af 1,6 Øre pr. Time samt Løfte om Indførelse af Akkord.

Til Arbejdernes Aftenskole bevilgede Oktober-Generalforsamlingen et Tilskud paa 50 Kr. som Støtte for det af Skolen iværksatte Kursus til Kedelpasserprøven, i hvilket hovedsagelig vore Medlemmer var Deltagere. Disse Kursus gentoges i de følgende Aar og vandt stor Tilslutning, og Aftenskolen gav i det hele ypperlig Lejlighed til at udvide og opfriske sine Kundskaber, idet der foruden de almindelige Fag, som Dansk og Regning, ogsaa gaves Undervisning i Sprog, Bogholderi m. m.

Aaret 1909 modtog, som Arv fra det gamle en ekstraordinær stor Arbejdsløshed, hvorfor Afdelingen vedtog at yde 200 Kroner til den af „De samvirkende Fagforbund“ iværksatte Landindsamling, og yderligere udsendte Lister til frivillige Bidrag.

Denne Indsamling, som fortrinsvis var beregnet paa at hjælpe dem, som havde været saa længe ledige, at de havde opbrugt hele deres Understøttelse, indbragte over hele Landet en samlet Sum af 249,175 Kroner.

Paa Generalforsamlingen den 3. Februar talte Typograf *L. D. Rasmussen* efter Indbydelse om „Kommunal Politik“ og belyste Nødvendigheden af, at Arbejderne i al Almindelighed interesserede sig sig for samme. Paa samme Møde drøftedes Juletræet og de dermed forbundne Udgifter, og det vedtoges paa Forslag af *Fr. Hansen* at man fremtidig ikke skulde uddele de saakaldte Nyttegenstande, men nøjes med at give hvert Barn et Stykke Legetøj foruden Kager og Godter, hvorved der kunde spares to Trediedele af Udgiften, uden at Børnene vilde mere sig mindre godt. Der fastsattes desuden en Del Regler for, hvem der kunde deltage af tilrejsende Familie o. l., altsammen for at bøde paa den Overfyldning af Salen, som havde fundet Sted i de sidste Aar, paa Grund af den sammen med Medlemsantallet stadig voksende Børneflokk.

I Anledning af, at det paa Timandsmødet i sin Tid givne Løfte om Indførelse af Akkord paa „*Phønix*“ ikke var bleven indfriet, opstod der nogen Uro paa denne Fabrik, og da Værkførerens Optræden tillige gav Grund til Klage, afholdtes der i Maj et Mæglingssmøde hvor Sagerne afgjordes til Svendenes Tilfredshed.

En Kollega fra samme Fabrik, *J. Chr. Madsen*, som sammen med to andre kom meget alvorligt til Skade ved, at et større Arbejdsstykke faldt ned over dem, afgik ved Døden paa Odense Sygehus og blev under stor Deltagelse ledsaget til Banegaarden for at blive ført til Vejle, hvor Begravelsen fandt Sted. 4 Kolleger fra *Phønix*, samt Formanden og Fanebæreren mødte med Fanen i Vejle og fulgte sammen med et stort Antal af Vejle Afdelings Medlemmer *Madsen* til Graven.

Hos *M. P. Allerups Eftflg.* opstod en Konflikt i Anledning af, at Svendene havde holdt fri om Eftermiddagen den 13. Juli for at gaa til St. Knuds Marked, af hvilken Grund de fik Besked om, at de ikke skulde komme igen før den 16. Da man ikke fandt, at Fabriken var berettiget til at diktere slikt, fortsattes Arbejdsstandsningen til den 20., da Arbejdet, efter at Sagen paa et Mæglingssmøde var bragt i Orden, atter genoptoges.

Paa Generalforsamlingen den 14. Oktober vedtoges det at henlægge 250 Kr. aarlig til Hjælp til Afholdelse af Afdelingens 25aarige Stiftelsesfest i 1913.

I *Kerteminde* Klub var der i Slutningen af Aaret noget Røre, dels med Hensyn til Akkorderne paa Støberiet, dels om Fastsættelsen af den forkortede Arbejdstid, hvilket dog ordnedes ved Mægling, ligesom en Affære samme Sted angaaende en afskediget Tillidsmand i Februar 1910 blev afgjort saaledes, at Manden genantoges.

Dette Aar begyndte iøvrigt med Fremsættelse af Lønkrav paa adskillige Fabrikker — *Vesterbros Maskinfabrik*, *G. Allerup* og i *Allerup-Brobjværk* — Krav, som delvis opfyldtes.

Paa Bestyrelsesmødet den 12. Maj forelaa Meddelelse om, at der var stiftet en Klub i *Ringe*.

I *Kerteminde* opstod der i Juni en kortvarig Konflikt over Prisen paa nogle Ovne, hvilket gav Anledning til at først 3 og senere 9 Mand forlod deres Pladser, hvorpaa Sagen toges op til Behandling og ordnedes ved Mægling.

Den 15. Oktober afsluttedes med *Assens Sukkerkøgeri* en Overenskomst i Lighed med den mellem Sammenslutningen og Smedeforbundet bestaaende, hvorved vore derværende Kolleger fik deres Lønninger forbedrede. Forhandlinger med *Odense Sukkerkøgeri* førte noget senere til samme Resultat.

24. November forelaa Beretning fra det den 26. Oktober afholdte Repræsentantskabsmøde, og samtidig oplæstes den nys afsluttede Overenskomst, som senere paa et Møde den 8. Januar 1911 blev indgaaende omtalt af *J. A. Hansen*, som paa Afdelingens Anmodning var kommen tilstede i den Anledning. Der rejste sig vel nogen Kritik over enkelte Ting i Overenskomsten, særlig om Minimallønnen og om dens 5aarige Varighed, men som Helhed erkendte Medlemmerne dog, at der var opnaaet ikke saa faa Forbedringer, og at Overenskomsten dannede et godt Grundlag for det fremtidige Arbejde indenfor Faget.

Den 22. Februar afgjordes ved et Timandsmøde en Sag, som var opstaaet ved, at Tillidsmanden hos *Thrige, Bloch*, var bleven afskediget paa Grund af, at han i „*Fyens Social-Demokrat*“ havde kritiseret Forholdene paa Fabrikken. Det

hævdedes fra Sammenslutningens Side, at Afskedigelsen var berettiget, da der var givet Tillidsmændene bestemte Regler at gaa frem efter, naar der forelaa Grund til Klage, og da man ikke i Hovedbestyrelsen var stemt for, som af Sammenslutningen foreslaaet, at føre Forholdet frem til Voldgift, afgjordes Spørgsmaalet saaledes, at *Bloch* fik sine Akkorder udbetalt, medens Afskedigelsen opretholdtes.

Den i sin Tid med *Sydfynske Jernbaneselskab* afsluttede Overenskomst blev den 21. Marts fornyet paa 5 Aar, idet der samtidig indførtes adskillige Forbedringer med Hensyn til Gennemsnitsløn, Ekstrabetaling for Rejsearbejde samt en Bestemmelse om Voldgift.

30. April var Formanden som Afdelingens Repræsentant i *Assens* i Anledning af, at den derværende Klub indviede sin nyanskaffede Fane, til hvilken Afdelingen havde ydet et Bidrag paa 25 Kroner, medens Kollegerne i *Assens* selv havde indsamlet Resten.

I Anledning af nogle i Blikkenslager- og Elektrikerfagene løbende Konflikter blev den sædvanlige Lock-out-Tromme sat i Bevægelse, og som altid ved saadanne Lejligheder var Jernindustriens Arbejdere blandt de første paa Listen over dem, der skulde smides ud, og den 27. April blev Plakaterne slaaet op herom; det var ganske vist lidt forhastet, idet man paa dette Tidspunkt forhandlede endnu, hvilket førte til en Udsættelse paa 8 Dage. Imidlertid stod Fabrikkerne dog tomme den 28., og der var paa Mødet om Aftenen stærk Stemning for at blive borte noget længere, da man nu en Gang var bleven hældt ud, men paa Hovedbestyrelsens telegrafiske Henstilling optoges Arbejdet dog atter den 29. Da Blikkenslagerne, som stod udenfor de samvirkende Fagforbund, imidlertid nægtede at godkende det af Forligsmanden fremsatte Forslag, gentoges Forestillingen den 17. Maj, og denne Gang varede det et Par Dage, før de stridende Parter enedes om et Resultat, som med lidt mindre Stædighed fra begge Sider kunde være naaet uden det hele Postyr.

Disse Lock-out-Trusler, som jo atter og atter har været benyttet ved den mindste Anledning, bliver vel i al Almindelighed ikke taget saa alvorligt, men saa meget er sikkert,

at de mindst af alt er skikkede til at fremkalde de blidere Følelser hos dem, det skal gaa ud over, og derfor heller ikke egner sig til at udvikle den „Arbejdsro“ for Industrien, som der saa ofte kaldes paa.

Til Forbundets 12. Kongres den 21.—24. Juni mødte som Delegerede herfra *Verner, R. H. Hansen, Dupont, L. Larsen* og *M. Petersen*, og fra Afdelingen indsendtes følgende Resolution:

„Forslag til nye Overenskomsters Indgaaelse maa ikke forelægges Kongressen eller Repræsentantskabsmødet til Vedtagelse, før de har været udsendt til Behandling i Afdelingerne, saaledes at de Delegerede kan vælges i Henhold til Afdelingens Stilling til Forslaget.

Forslag til vigtige Lovændringer skal ligeledes udsendes til Behandling i Afdelingerne før Valg til Kongressen.“

Forslaget blev dog paa Henstilling af Hovedkasserer *Johansen*, der paaviste, at det mulig kunde komme paatværs af Lovene, hvis man vedtog noget bestemt i den Retning, og da de samme Principer vilde blive behandlet under Lovene, taget tilbage og blev derpaa, efter at være genoptaget af *Rietmann*, Københavns Afdeling 2, forkastet.

Under Behandling af Lovene blev der vedtaget et Forslag fra Nykøbing F., som blev Lovenes Paragraf 5, Stykke c, andet Afsnit, og som siger, at

„I Tilfælde, hvor der skal dannes en almindelig Overenskomst for Faget, skal Repræsentantskabet altid sammenkaldes og tage Beslutning og Overenskomstens vigtigste Bestemmelser skal følge med Indkaldelsen af Repræsentantskabet“,

hvilket jo tilnærmelsesvis udtrykker samme Tanke.

Et andet Forslag om Regler for Understøttelse i Tilfælde af Sygdom, der varede ud over 13 Uger, blev ogsaa forkastet, hvilken Skæbne det delte med et lignende Forslag fra Aarhus.

Den 26. Juni afholdtes Fagmøde, hvor Medlem af Hovedbestyrelsen, *Kirketerp* var kommen tilstede og for en talrig Forsamling udviklede Situationen i Foraaret og dens Forløb ligesom han gennemgik Kongresresultaterne, hvorpaa der

udspandt sig en livlig Diskussion om det opnaaede, indtil Tiden for Processionens Afmarsch nærmede sig.

I November ophørte *Assens* at danne en Klub under Odense Afdeling, idet der nu var naaet et Medlemsantal af 35, hvorfor Klubben gik over til at være en selvstændig Afdeling med Udbetaling til Rejsende o. s. v.

Af Begivenheder i 1912 maa nævnes den med Odense Smedelaug fornyede Overenskomst, som hævdede Minimal-lønnen til 38 Øre fra 1. Januar 1912 og til 40 Øre fra 1. Januar 1914, samt Indførelse af samme Arbejdstid, som i den øvrige Jernindustri. Overenskomsten udløber 1. Januar 1916.

For de paa Gasværket beskæftigede Reperatører hævdedes Lønnen den 1. April til 50 Øre pr. Time foruden adskillige andre Smaaforbedringer, alt gældende til 31. Marts 1915.

7. Juni nedsattes et Udvalg paa 6 Mand til sammen med Bestyrelsen at træffe Forberedelser til Festligholdelsen af Foreningens 25-aarige Fødselsdag den 2. November 1913, og de af dette Udvalg fremsatte Planer godkendtes paa Generalforsamlingen den 11. Oktober.

Den 4. Juli aflagde Formanden, som havde været til Repræsentantskabsmøde, Beretning herfra og oplyste, at der fra 1. Juli 1912 at regne var dannet en Sammenslutning af Metalarbejdere, som for Tiden bestod af „*Dansk Formerforbund*“, „*Dansk Jern- & Metalsliberforbund*“ samt os, under Navn af „*Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark*“.

Resten af Aaret er der ikke forefaldet Ting af større Betydning, og det samme kan siges om den svundne Del af 1913, som hvad Arbejdsmængden angaar maa betragtes, som et af de bedste i lange Tider.

Her skal kun i Korthed nævnes, at det paa Generalforsamlingen den 22. Januar vedtoges, at der fremtidig ved Foreningens Møder og festlige Sammenkomster skulde forevises gyldig Medlemsbog som Legitimation, og der valgtes i den Anledning en fast Kontrol.

Blandt Aarets Begivenheder skal ogsaa mindes den stor-laaede Festlighed, hvormed Forbundet fejrede sit 25 Aars Jubilæum i København i Dagene 24.—25. August under vældig Tilslutning fra det ganske Land, en Fest, hvori ogsaa

E. H. Hansens
Kasserer

P. Dupont

P. Larsen
Kassfor mand

E. Sasmann

U. Verner
Formand

Vilh. Briksen

A. M. Andersen

H. P. Jørgensen

Aug. Larsen

Bestyrelsen for dansk Smedes. Maskinarbejderforbund.
Odense Afd.
1913.

mange herfra deltog, og som sikkert vil mindes af alle Del-
tagerne i lange Tider.

I det i den Anledning udgivne Festskrift har Forbundets
mangeaarige Formand J. A. Hansen givet en ypperlig Skil-
dring af alle de vigtigste Træk af Forbundets Historie, og
det vil alle Dage være en gavnlig Bog at have ved Haan-
den for den, som ønsker Oplysning om et eller andet fra
disse 25 Aars rige Virksomhed.

Indenfor Afdelingen blev der iøvrigt arbejdet videre i de
vante Spor og foruden de, gennem de tidligere omtalte
Overenskomster opnaaede Lønforbedringer, har der til Sta-
dighed i de senere Aar gennem Klubberne været arbejdet
hen til, i Kraft af den os i Overenskomsten hjemlede Ret til
at stille Lønkrav, at hæve Gennemsnitslønnen paa de for-
skellige Fabrikker, saavel som til i det Hele taget at træde,
i Skranken for Medlemmernes Ret, hvor dette paakrævedes,
og skal man se hen paa, hvad der er opnaaet i de svundne
25 Aar, kan det vel uden Overdrivelse paastaas, at selvom
ingen kan tjene sig rig i Jernindustriens Værksteder, saa er
dog de Vilkaar, Smedene lever under nu om Dage, adskilligt
bedre end i 1888, og til Opnaaelse heraf har Odense Afde-
ling efter Evne trolig medvirket, og det maa haabes, at Med-
lemmerne ogsaa i Fremtiden maa være paa det rene med,
at kun *Sammenhold* giver vore Ønsker Vægt, hvor det brister,
kan lang Tids Arbejde let være spildt, og Maalet maa der-
for stadig være at faa *alle* med i Arbejdet for at udvikle
og styrke vor Organisation og i dette Tilfælde særlig den
Del som hedder

ODENSE AFDELING.

Foreningens Medlemsantal er, naar de udenbys Klubber medregnes, for Tiden c. 480, og dens Ejendele omfatter, foruden Fanen og Anvisningskontorets Inventar, som tilsammen er vurderet til c. 550 Kroner, tillige Aktier i

Folkets Hus	Kr. 250,00
Aktiebageriet	„ 55,00
Brændselsforsyningen.....	„ 20,00
Brugsforeningen	„ 5,00

Af de Institutioner, som Foreningen *regelmæssig yder Tilskud*, fik sidste Aar:

Arbejdernes Aftenskole	Kr. 75,00
Teknisk Skole	„ 10,00
Svendehjemmet	„ 25,00
Samaritanen, 20 Kr. pr. Uge ..	„ 240,00

Foreningens Formænd var:

Chr. Caspersen fra	2.—11.—1888	til	25.—11.—1890
P. Larsen	- 25.—11.—1890	-	23.— 4.—1891
S. Nielsen	- 23.— 4.—1891	-	16.— 5.—1891
O. Jørgensen	- 16.— 5.—1891	-	17.—10.—1891
P. Rosenkrantz	- 17.—10.—1891	-	23.— 4.—1892
J. Andersen	- 23.— 4.—1892	-	?
Th. Petersen	- 22.— 1.—1893	-	7.— 7.—1893
Gustav Larsen	- 7.— 7.—1893	-	?
Wismar	- 7.— 4.—1894	-	13.— 7.—1894
P. Rosenkrantz	- 13.— 7.—1894	-	13.— 4.—1896
Jens Nielsen	- 13.— 4.—1896	-	4.— 7.—1896
Jens Pedersen	- 4.— 7.—1896	-	2.— 7.—1897
N. Danielsen	- 2.— 7.—1897	-	3.— 2.—1899
H. Andersen	- 3.— 2.—1899	-	6.— 7.—1899
Fr. Hansen	- 6.— 7.—1899	-	10.— 7.—1900
J. Andersen	- 10.— 7.—1900	-	16.— 7.—1901
C. Chr. Larsen	- 16.— 7.—1901	-	10.— 7.—1903
J. Chr. Nielsen	- 10.— 7.—1903	-	16.— 7.—1904
L. Larsen	- 16.— 7.—1904	-	20.— 7.—1905
J. Vilh. Verner	- 20.— 7.—1905	-	Dato

Foreningens Kassererer var:

P. Andersen fra	2.—11.—1888	til	2.— 3.—1890
P. Larsen)	- 2.— 3.—1890	-	7.—11.—1890
F. Petersen)	- 7.—11.—1890	-	26.— 2.—1894
P. Petersen	- 26.— 2.—1894	-	6.—10.—1894
H. Rasmussen	- 6.—10.—1894	-	Dato.
R. H. Hansen	-	-	

